

Y. B.

USPEH SINDIKALNE AKCIJE V NAŠEM MESTU

Zaradi včerajšnje stavke paralizirani javni uradi

Na slovenskih šolah ni bilo pouka - Sindikalni shod javnih uslužbencev

Vsrednjavna stavka javnih uslužbencev je v našem mestu povsem uspešna, saj je bilo včeraj paralizirano delo v vseh javnih uradih ter v uradih krajevnih ustanov. Mnogična je bila tudi udeležba v dveurni stavki osebja letališča v Ronkah (vsi poleti so zabeležili znatno zamudo) ter železničarjev, ki so prekinili delo od 11. do 13. ure. Od 9. do 10. pa so stavkale vse kategorije v znak podpore boju javnih uslužbencev za obnovo delovne pogodbe.

Popolnoma je uspešna tudi stavka vsega osebja slovenskih šol, medtem ko je bila na italijanskih šolah udeležba v stavki razmeroma skromna. Avtonomni sindikati so se namreč na krajevni ravni pridružili stavki, na krajevni ravni pa so menda odpovedali udeležbo.

Glavna sindikalna manifestacija je bila jutraj v kinodvorani Vittorio Veneto, kjer je v imenu vsedržavne federacije CGIL, CISL in UIL spregovoril Giovanni Contena. Sindikalni predstavnik je orisal razloge stavke javnih uslužbencev in poudaril predvsem povezanost med njihovimi stavkami in splošnim sindikalnim bojem v državi proti sklepu Andreotijeve vlade o zamrznitvi plač. Contena je tudi opozoril na nujnost po enotnosti vseh delavskih kategorij, ki je najvažnejše jamstvo za uspeh vsakega sindikalnega boja. Poleg vsrednjavne predstavnika sta na sindikalni manifestaciji, ki se je udeležilo zelo veliko število stavkajočih delavcev, spregovorila še Gerli za CGIL in Trebbi za UIL. (Na sliki: pogled na del udeležencev včerajšnje sindikalne shoda v kinodvorani Vittorio Veneto).

V PETEK NA OPČINAH
Javna razprava
o šolskih vprašanjih

Osrednji odbor združen staršev didaktičnega ravnateljstva na Opčini prireja v petek, 26. novembra, ob 20. uri v openskem Prosvetnem domu javno razpravo o neresenih šolskih problemih. Razpravljali bodo o slovenskem šolskem okraju, o avtonomiji naše šole, o pristojnosti deželne komisije za šolstvo ter o nalogah izvoljenih šolskih organov. Izrecno so vabljeni člani mednarodnih, razrednih in šolskih svetov, predstavniki združen staršev in vsi, ki jim je pri srcu usoda naše šole.

SESTANEK DEŽELNIH SVETOVALCEV IN PARLAMENTARCEV KPI

RATIFIKACIJA OSIMA
V KORIST VSE DEŽELE

Delegacija pod vodstvom posl. Cuffara obiskala izrednega komisarja Zamberlettija in predsednika deželnega odbora Comellija

V prejšnjih dneh je bila v Osoppu skupna seja svetovalske skupine KPI v deželnem svetu in komunističnih parlamentarcev iz naše dežele, kateri je predsedoval deželni tajnik posl. Cuffaro. Glavne teme sestanka so bile ratifikacija italijansko - jugoslovanskih sporazumov, napovedana deželna konferenca o državnih udeležbah in položaj na področju, ki ga je prizadel potres.

Na seji so podčrtali, da bo bližnja ratifikacija italijansko - jugoslovanskih sporazumov s strani parlamenta napravila konec negotovemu položaju, ki je imel negativne posledice za vso deželo, ter da se bo tako odprla nova pozitivna faza v razvoju mednarodnega sodelovanja in odnosov med Vzhodom in Zahodom, kar bo prispevalo k dejanskega novega zagonu dežele Furlanije - Julijske krajine in njene vloge mostu. V tem okviru pa bo dan tudi važen prispevek k obnovi in preporodu dežele po potresu, kar predstavlja vsrednjavni problem, ki se ga je treba nujno lotiti, tudi v sklopu splošne akcije za premagovanje sedanjih hude gospodarske krize.

Komunistični deželni svetovaleci in parlamentarci so nato obravnavali problem konferenca o državnih udeležbah, ki je bila na pritiskih demokratskih političnih sil končno sklicana za prihodnji mesec, končno pa so se pregledali položaj na področju, ki ga je prizadel potres. Govor je bil o posebnem zakonu o re-

konstrukciji, ki bi ga morala vlada čim prej pripraviti z aktivnim prispevkom dežele, krajevnih avtonomij in družbenih sil. Izražena je bila velika zaskrbljenost zaradi zamud pri ugotavljanju škode, ki predstavljajo premoško rekonstrukcijo, in pri postavljanju montažnih hiš. To zaskrbljenost je delegacija komunističnih deželnih svetovalcev in parlamentarcev pod vodstvom posl. Cuffara izrazila na srečanjih, ki jih je imela včeraj z izrednim vladnim komisarjem Zamberlettijem in s predsednikom deželnega odbora Comellijem.

V petek seja
občinskega sveta
v Dolini

Na priložni seji občinskega sveta v Dolini (2. t. m.) je na dnevnem redu kot prva točka sprejem ostavke starejšega odbornika in zaradi tega ostavka celotnega občinskega odbora ter izvolitev novega. Po priporočilih vprašanih svetovalcev in poročilu župana o raznih občinskih zadevah bodo sprejeli pravilnik za občinsko gledališče »France Prešeren« v Boljuncu ter sklepali o oddaji v najem prostorov v gledališču vaškemu prosvetnemu društvu.

V. L.

SEJA POKRAJINSKEGA SVETA

Drevi razprava
o osimskih sporazumih

Drevišno sejo bo pokrajinski svet posvetil politični razpravi o ratifikaciji sporazumov med Italijo in Jugoslavijo in o izvrševanju njihovih gospodarskih delov. Pričakovati je, da bodo stranke potrdile stališča, ki so jih zavzele prejšnji petek v tržaškem občinskem svetu. Možne so sicer nebstvene razlike pri poudarjanju nekaterih aspektov pred drugimi, učinek pa ne more biti v dvomu, sprčo velike večine demokratičnih političnih skupin v svetu, ki zagovarjajo nujno potrditev sporazumov v celoti. Mimo nasprotovanja mislovecv in independentistov, bo liberalce ugovarjal le industrijski prosti con z ekološkimi utemeljitvami. Svetovalske skupine KD, KPI, PSI, PSDI, PRI in Slovenske skupnosti bodo kot vse kaže predložile skupno resolucijo, ki se ne bo razlikovala od že odobrene na občini.

Pred začetkom seje se bodo sestali načelniki skupin pokrajinskega sveta, da se dogovorijo o poteku razprave, ki verjetno ne bo trajala tako dolgo kot v občinskem svetu.

29. novembra
trgovine odprte

Združenje trgovcev je sklenilo, da bodo v ponedeljek, 29. novembra, na dan jugoslovanske republiškega praznika, vse tržaške trgovine ves dan odprte.

PREDSTAVNIŠTVO VRTNARJEV PRI PRISTOJNEM ODBORNIKU

Domači pridelovalci nasprotujejo
poviškom pristojbin na tržnici

Nezadovoljstvo nad brezbriznostjo tržaške občine za vprašanja kmetijstva - Bremei jih že povišanje tarif za vodo in pridelovalnih stroškov

Tržaški občinski odbornik za mestno policijo in nadzorstvo nad živili Bartoli je s svojimi funkcionarji sprejel delegacijo, ki so jo domači vrtnarji imenovali na shodu, ki ga je Kmečka zveza priredila 30. oktobra v novih prostorih Kmetijske zadruge pri Domju.

Predstavniki domačih vrtnarjev so že v uvodu izrazili obžalovanje in nezadovoljstvo krajevnih obdelovalcev nad brezbriznostjo tržaške občinske uprave do vprašanja kmetijstva in kmetov, zaradi česar pridejo ta vprašanja do izraza le občasno, ob vrimerih, ko so pač prišli ugovarjalni ukrepi, ki gredo v njihovo škodo. Mnogo pravilneje in koristneje bi namreč bilo, da bi občina stalno spremljala, s posebnim odborštvom ali vsaj uradom, vprašanja kmetijstva, kar ji bi tudi omogočilo ukrepati v okviru jasnejših izbir.

Na zadnjih sejah je občinska posvetovalna komisija za tržnico s svedom in zelenjavo, v kateri sta predstavnika kmetov samo dva, o dobrih povišanjih tarif, ki jih vrtnarji ne morejo sprejemati. Za njihovo nasprotovanje je več razlogov. Predvsem bi ne bilo absurdno pričakovati, da bi občina pokazala razumevanje za njihove težave, zaradi katerih se število vrtnarjev zmanjšuje in da bi jih zato razbremenila pristojbin za prodajo pridelanega na tržnici. V zadnjem letu se jim je zvišal strošek za vodo, znatno bolj kot vsem drugim kategorijam, prav tako se je mnogo zvišala pristojbina za prehode na cesto. Nova dnevna tarifa 100 lir za kvadratni meter prodajnega prostora ne predstavlja samo večjega bremena v primerjavi s prejšnjimi 25 lirami, je pa tudi nesorazmerno večja kot predlagana nova pristojbina za tr-

govnost na debelo, ki naj bi znašala v povprečju 40 do 48 lir na dan. Vrtnarji nasprotujejo tudi uvedbi pristojbine za parkiranje prevoznih sredstev, ki so je bile doslej prosti prav upoštevajoč kratek čas, ki ga potrebujejo za raztovarjanje skromnih količin pridelkov. Upirajo se tudi predlogom, da bi jih premestili s sedaj njim namenjenega prodajnega prostora, so se pa pripravljali na dogovoriti s težaki in prodajalci na drobno o ukrepih za boljše povišanje tržnice, zlasti v zvezi z olajšanjem prometa in prehodov na prodajnem prostoru.

Odbornik Bartoli je predvsem zagotovil, da šele proučuje razne možnosti za razširitev in izboljšanje poslovanja tržnice in da torej za sedaj ni nobene nevarnosti, da bi premesčali domače vrtnarje. Glede poviška pristojbin je ga utemeljeval s prilaganjem padcu vrednosti denarja in potrebi, predvideni v njenem pravilniku, da tržnica s temi dohodki pokriva stroške poslovanja. Občubljal pa je, da bo občinska uprava, preden bo sprejela dokončen sklep glede povišanih tarif, skrbno proučila in upoštevala mnenja in predloge, ki mu jih je delegacija izrazila.

Včeraj spet zabeležili
močnejši potresni sunki

Zemlja na potresnem območju Furlanije se še zmerom ni umirila. Naprave geofizikalne opazovalnice pri Brisčikah so včeraj ob poldelevitih jutraj zabeležile nov, močnejši potresni sunki z jakostjo 3,9 stopnje po Richterjevi lestevici, oziroma pete stopnje in pol Mercallijeve lestvice. Sunki, ki je tristo šestipetdeset po katastrofalni noči 6. maja, so močno občutili v prizadevih krajih Furlanije in Beneške Slovenije ter v Posočju, kar je še enkrat precej vznemirilo prebivalstvo. Lažje so ta sunki občutili tudi v naših krajih ter v Ljubljani.

Potres je zaznala tudi astronomsko - geofizikalna opazovalnica na Golovcu nad Ljubljano. Sibejski sunki z epicentrom na jugozahodnem obrobju Gorjanec je ta opazovalnica zabeležila tudi predinočnim, ob 19.08.

Nabrežinski zadrudniki
na obisku v Sloveniji

Člani Kraskega zadrudnega hleva v Praprothu so prejšnje dni priredili s posredovanjem Kmečke zveze in s pomočjo Zadrudne zveze Slovenske je lepo uspeli poučni izlet. Obiskali so najprej nov zadrudni hlev v Gmajnici, ki oddaja poprečno 3500 litrov mleka dnevno Ljubljanskim mlekararnam. Sledil je obisk Kmetijske zadruge v Postojni, in sicer re je goveda v Hraščah in novega hleva v Hruševju, ki bo začel poslovanje po uradni otvoritvi ob jugoslovanskem narodnem prazniku 29. novembra. Naši zadrudniki so pokazali veliko zanimanje za delovanje teh zadrudnih živinorejskih obratov, zlasti pa nove racionalne oblike reje mlekaric. Zlasti zanimiva je gradnja novih hlevov, pri kateri so strokovnjaki poskrbeli tako za gospodarnost reje, kot tudi za biološke postopke proti onesnaženju okolja.

Nato so v spremstvu strokovnjakov seznanili kmetijske zadruge o biskali se posestvo mladega kmetu v Filipčevu brdu z 2 hektaroma vinogradev terana in govedoreje, nove zadrudne 20-hektarske vinograde v Svetem pri Komnu ter zadrudno klet v Sežani, kjer so se zadržali v prijetnem razgovoru s predstavniki kraskih zadrudnikov in Zadrudne zveze Slovenije ob lanskem in le-

tošnjem teranu in domačem pršutu. Vsekarori koristen izlet zadrudnikov iz nabrežinske občine, ki imajo svoj hlev že pod streho, čakajo pa še vedno obljubljeni finansiranje za dopolnitev del in za opremo, ki ga mora dati preko pokrajinske uprave Sklad za Trst.

● Krožek »Giuseppe Donati« prireja ciklus predavanj na temo »Demokracija katičani in zgodovina Italije«. Prvo predavanje bo jutri, 25. novembra, ob 18. uri, v dvorani trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5. Govoril bo prof. Silvio Tramontin, z milanske katoliške univerze o izvoru katoliškega gibanja.

Božična in novoletna
likovna razstava

Vsi umetniški dežele Furlanije - Julijske krajine se bodo lahko udeležili likovne razstave, ki bo za božič in novo leto. Vsa umetnik lahko predstavi po eno delo od 22. do 30. novembra letos umetniški galeriji »Cesare Sofianopolis«, Trst, Largo Papa Giovanni 6, od 18. do 20. ure. Razstavo prireja deželni sindikat Belle arti Cgil-Uil s sodelovanjem z Assoziazione artistica Regionale, Slike ne bodo smele biti širše od 80 cm. Razstavo bodo odprli 20. decembra in bo odprta do 7. januarja 1977.

Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ organizira zimovanje v Zg. Gorjah pri Bledu od 27. decembra 1976 do 3. januarja 1977. Vpisovanje na sedeži SKGZ v Trstu, Ul. Mazzini 44 - tel. 744-249.

DANES NA TRŽAŠKI UNIVERZI

Začetek znanstvenega
srečanja Alpe - Adria

V ospredju pravni in gospodarski aspekti industrijskih prostih con - Dvodnevno zasedanje prireja tržaška gospodarska fakulteta in mariborska Visoka ekonomska komercialna šola

V konferenčni dvorani gospodarske fakultete tržaške univerze se bo danes jutraj začelo »znanstveno srečanje Alpe - Adria«, ki ga prireja tržaška gospodarska fakulteta in mariborska Visoka ekonomska - komercialna šola in ki bo letošnje posvečeno izredno aktualni temi, se pravi gospodarskim in pravnim problemom v zvezi z ustanavljanjem industrijskih prostih con. To bo zanimivo dvodnevno zasedanje, na katerem bodo strokovnjaki s tostran in onstran meje osvetlili različne probleme, ki bodo prišli v poštev tudi ob pričakovani ustanovitvi industrijske proste cone na Krasu, ki jo predvidevajo osimski sporazumi med Italijo in Jugoslavijo.

Pod predsedstvom prof. Claudia Calzolarija, dekana ekonomske fakultete tržaške univerze, in prof. Danila Požarja, dekana mariborske Visoke ekonomske - komercialne šole, se bo srečanje po običajnih pozdravih priredile v predstavniški oblasti začelo s poročili prof. Giannija Sartoriatija o gospodarskih in finančnih problemih v zvezi z ustanavljanjem industrijskih prostih con in prof. Lea Gusla o gospodarskih, finančnih in organizacijskih vprašanjih v conah samih. Sledili bodo posebi izvedenecv: Ennio Antonini bo govoril o izbirah in organizaciji umestitev v industrijskih prostih conah, prof. Danilo Vežjak o problemih marketinga, dr. Antonio

VČERAJ V RIMSKI KLINIKI »SANATRIX«

UMRL JE ZNANI TRŽAŠKI
KIRURG PIETRO VALDONI

Bil je začetnik sodobne italijanske kirurgije ter deležen za svojo sposobnost in znanje številnih priznanj z vsega sveta

V rimski kliniki »Sanatrix« je včeraj umrl prof. Pietro Valdioni, kirurg in znanstvenik svetovnega slovesa. Človeka, ki je vse svoje moči, znanje in sposobnost posvetil reševanju človeških življenj, je strla zahrbtna bolezen, proti kateri se je tako zavzeto, nesebično in uspešno boril.

Njegova smrt je vzbudila nenavaden vtis po vsej državi in v svetu, posebno pa je vest o tej nenadni in nenadostljivi izgubi odjeknila v njegovem rojstnem kraju - Trstu. V kratkem bo 10. obletnica prve podelitve Zlatega sv. Justa, ki ga je bil deležen ravno prof. Valdioni, to je človek, ki je za svoje neprecenljivo življenjsko delo prav gotovo najzaslužnejši nositelj takšne nagrade. Žal ga ob tej slovesnosti ne bomo mogli imeti v naši sredi, kot je bilo predvideno in kot smo si želeli.

Prof. Pietro Valdioni se je rodil v Trstu 22. novembra 1900. Sam je

večkrat pravil, da je že od malega sanjal o tem, da bi postal zdravnik. Te sanje so se mu kmalu uresničile, saj je že pri 24. letu diplomiral na rimski univerzi ter kmalu nato že poučeval na raznih univerzah kirurgijo. Tej vedi je v svoji dolgi karieri dal neizbrisni pečat in ga zato upravičeno smatramo za ustanovitelja sodobne italijanske kirurgije. Bil je dejanski začetnik kirurških posegov na srcu ter se lotil tudi težkih posegov v trebušni in prsni votlini, tako da je še danes postalo za vsakega hudega bolnika največje upanje to, da bi ga operiral prof. Valdioni. Med posegi, ki so imeli v širši javnosti največji odmev, moramo omeniti operacijo Palmira Togliattija, ko je bil leta 1948 žrtev atentata, ter operacijo papeža Pavla VI. pred nekaj leti.

Nadse zanimiv je bil njegov način del. Med odličnimi sposobnostmi, ki so ga označevale, je v našem mestu njegova nenavadna aktivnost in neutrudnost. Bil je sposoben ostati v operacijski sobi od jutra do večera, kljub temu pa je še zmerom našel čas za svoje stališče, za publicistično delo ter za vzgajanje mlajših kirurgov. Prav pri njem se je namreč izoblikovalo in izpolnilo veliko mladih, sedaj zelo uveljavljenih kirurgov, ki nadaljujejo njegovo neprecenljivo delo. Sam je kirurško tehniko tako izpopolnil, da je marsikateri kirurški poseg, ki s. je zdaj pred leti skoraj nemogoč, že nekaj povsem običajnega.

Od leta 1946 do 1971 je vodil kirurško kliniko rimske univerze. Njegova publicistična zapuščina presega dvesto znanstvenih del. Za vse to je bil deležen številnih italijanskih in mednarodnih priznanj. Bil je častni član najpomembnejših svetovnih kirurških organizacij ter predsednik »Societ  internationale de chirurgie«. Poleg tega je bil predsednik italijanske kirurškega društva in rimske zdravstvene akademije ter častni doktor raznih univerz z vsega sveta. Nad petnajst let je bil tudi predsednik vsjega italijanskega zdravstvenega sveta. Z Valdionijem je italijanska in svetovna kirurgija izgubila enega najboljših in najpomembnejših predstavnikov.

Lepota kraskih jam
v besedi Lojzeta Počkaja

Sinoči je bilo v Slovenskem klubu zanimivo predavanje jamarskega strokovnjaka Lojzeta Počkaja s Kozine, ki je predaval na temo: »Jame v materiskem Suhadolju«. Predavanje je opremil z barvnimi diapozitivi, saj je Počkaj tudi amaterski fotograf in je na tem področju osvojil že nekaj odličij. Počkaj je predaval o jamah na tistem delu obronoga Krasa, kjer se zemeljske plasti brkinskega fliša srečujejo z apnenčastim terenom. Na tem področju deluje jamarsko društvo »Dimnice«, kateremu predseduje prav Lojze Počkaj.

Predavatelj je poljudnoznanstveno prikazal prisotnim lepote jam »Dimnice«, »Brezovica«, »Martinska jama«, »Kremljajca« in še mnogih drugih z vsemi krasnimi značilnostmi. Počkaj je tudi obrazložil pojme vodnih, starih, mlajših, mrtvih in živih jam. Občudovali smo kapnike vseh vrst, apnenčaste »zaves«, ponvice in še druge podzemeljske lepote, katere so začeli intenzivno odkrivati šele v zadnjem desetletju. Predavatelj se je najbolj ustavil pri lepotah Martinske jame, Brezovice in še nekaterih drugih ter nam prikazal nov način neposrednega in pristnega stika z naravo.

● V okviru »Glasbenih srečanj«, ki jih prireja istoimensko združenje, bo jutri ob 18.30 v baziliki sv. Silvestra v Androni deli Grigioni v Trstu koncert organista Roberta Marzija, ki bo izvajal razna dela znanih skladateljev.

● V časnarskem krožku bo v petek, ob 18.30, predstavil nove knjige Roberta Gervasa »Il Borgias«. Avtorja in knjigo bo predstavil podpredsednik krožka Claudio de Polo. Sledila bo razprava, ki jo bo vodil Roberto Damiani.

Včeraj - danes

Danes, sredo, 24. novembra
JANEZ
Sonce vzide ob 7.17 in zatone ob 16.27. — Dolžina dneva 9.10. — Luna vzide ob 9.54 in zatone ob 19.40.
Jutri, četrtek, 25. novembra
KATARINA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 11 stopinj, najnižja 6.8, ob 19. uri 9.3 stopinje, zračni tlak 1013.5 mb naraščajo, veter 12 km na uro severozahodno, vlaga 46-odstotna, nebo 3/10 pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 13.5 stopinje.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
Al Corso, Korzo Italia 14; Prendini, Ul. Vecellio 24; Serravallo, Trg Cavana 1.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)
All'Esculapio, Ul. Roma 15; Inam - Al Cammello, Drevoev XX, september 4; Alla Maddalena, Istrska ulica 35.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Proseki: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sežanja: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - B1-448

TEČAJI VALUT V MILANU
DNE 23. 11. 1976

Ameriški dolar: debeli	864.50
Švicarski frank	835.-
Funt šterling	1428.-
Belgijski frank	355.25
Francoski frank	172.50
Nemška marka	23.-
Avstrijski šiling	359.50
Kanadski dolar	50.10
Holandski florint	85.-
Danska krona	342.-
Švedska krona	143.-
Norveška krona	200.-
Drahma: debeli	160.-
drobni	18.-
Dinar: debeli	41.-
drobni	41.-

MENJALNICA
vseh tujih valut

PD LONJER - KATINARA sklicuje za jutri, 25. nov., redni občni zbor ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Otvoritev. 2. Poročila. 3. Razprava. 4. Razrešnica staremu odboru. 5. Volitve novega odbora. 6. Razno.

ZA V NAJEM isčem kmečko hišo na Krasu. Kupim ali v najem na Krasu hlev ali majhno skladišče, tudi zapuščeno. Tel. 755-926.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
razpisuje
A B O N N A
za sezono 1976-77

Vpisovanje abonentov se nadaljuje pri glavni blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 734-265 vsak delavnik od 11. - 14. ure. V okoljskih vaseh vpisujejo abonente tudi predstavniki prosv. društev

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom
OTVORITVENA PREDSTAVA
Franc ek Rudolf
KO A MEGLE
Krstna uprizoritev

Scena Drago Turina
Kostumi Anja Dolenceva
Pantomima kurentov Jože Srafela
Glasba Mojmir Sepe
Režija JOŽE BABI 

V petek, 26. t.m., ob 20.30 za abonma red A - premierski.
V soboto, 27. t.m., ob 20.30 za abonma red B - 1. sobota po premieri

Krožek za družbene in polit ne vede
»PINKO TOMA I «
v Trstu

Danes, 24. novembra, ob 19.30 bo v Mali dvorani Kulturnega doma v Ul. Petronio 4, večer z naslovom:

KOROŠKA DANES
Govoril bo časnikar VOJMR TAVČAR
posebni dopisnik »Primorskega dnevnika« v Avstriji ob priliki pre evanja manjšin.
Vljudno vabljeni Odbor

Tržaška knjigarna
prireja razstave knjig in plošč:

Danes, 24., in jutri, 25. novembra, v Srenjski hiši v
MACKOLJAH
od 17. do 20. ure

V ponedeljek, 29., in torek, 30. novembra, v dru stvenih prostorih PD »Slavec« v
RICMANJH
od 16. do 20. ure

V sredo, 1., in četrtak, 2. decembra, v dru stvenih prostorih PD »Slovenec« v
BORSTU
od 17. do 20. ure

V petek, 3., in soboto, 4. decembra, v dru stvenih prostorih PD »V. Vodnik« v
DOLINI
od 17. do 20. ure

Razstave

V galeriji »Sant'Elena« v Ul. degli Artisti 2 razstavlja tr a ski slikar Ottone Grisselli.

Na Bencoven trgu v Galeriji degli Artisti razstavlja slikar Marino Aita.

V PD »Ivan Grbec« v  kednju razstavlja Jože Cser. Razstava je odprta vsak dan od 28. t.m., od 19. do 20., ob nedeljah pa od 11. do 13. ure.

  Jutri, 25. novembra, ob 19.30, bo v devinskih  upni ki dvorani srečanje z raznašalci in naročniki Primorskega dnevnika iz Sesljana, Devina, Medje vasi, Cerovelj, Vi ovelj,  tivana, Pre nika in Mavhinj. Vljudno vabljeni.

Uredništvo in uprava Primorskega dnevnika

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
No na služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure; telef.  t. 732-627.

+
Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi bolezni zapustil naš dragi mo  in oče

ROKO TUL

Pogreb bo jutri, 25. t.m., ob 13. uri izpred mrtvašnice glavne bolnišnice v Mačkolje.

Žalujoči  ena Lucija, sin Albin, hčeri Ervina in Erminia z družinami

Mačkolje, 24. novembra 1976

+
Dne 23. t.m. je nenadoma preminila naš draga žena, mama in nona

ŠTEFANIJA PIRC roj. GRILANC

Pogreb bo jutri, 25. t.m., ob 15. uri izpred hiše žalosti, Sale   t. 48.

Žalostno vest sporočajo: mo  Aloj , hčeri Marija, Anica in Sonja, zetje, vnuki, vnukinje, sestri, brat in vsi sorodniki.

Sale , 24. novembra 1976

Pogrebno podjetje Zimolo

DOLGA SOBOTNA DEBATA O KRASU BREZ KRAŠEVCEV

ISKRENA IN PREUDARNA BESEDA
RESNIČNIM LJUBITELJEM KRASA

Poseg predsednika NAŠEGA KRASA in razočaranje spekulantov z instrumentalizacijo nepolitičnih strokovnjakov in iskrenih ljubiteljev Krasa

V nedeljski številki smo že zelo na kratko poročali, da je bila v soboto, 20. t.m., skoraj triurna razprava, ki sta jo organizirali dve tržaški nepolitični organizaciji ljubiteljev Krasa — tržaška sekcija ITALIA NOVOSTRA in tržaška sekcija SVETOVENGA FONDA ZA NARAVO — WWF (World Wildlife Fund) pod naslovom »Industrijska prosta cone: iz Osima obsodba za Kras« v mali dvorani tržaškega občinskega gledališča »G. Verdi«. Zanimanje je bilo kar precejšnje, saj je bilo navzočih v dvorani 240 sedeži kakšnih 300 oseb, pretežno starejših meščanov in meščank. Marsikateri kronist, ki po svoji uradni dolžnosti spremlja v tržaškem mestu javne politične in nepolitične prireditve, je lahko opazil, da med njimi ni bilo prav tistih, ki se jih vsako tako javno razpravljajo najbolj tožijo: Kraševci med njimi tako rekoč ni bilo niti enega. Pač je lahko ugotovil, da je bilo med njimi mnogo obrazov tistih, ki se udeležujejo skoraj redno desničarskih zborovanj, zlasti mislovskih, in podobnih predavanj o Osimu, na katerih so nastopali znani nasprotniki tega zgodovinsko važnega sporazuma med ja. dramskima sosedoma, nasprotniki, ki se jim pravi: bivši poslanec MSI De Vidovich, bivši predsednik Unione degli Istriani odv. Sardos - Albertini (sedaj je predsednik vsedravnega odbora »za zaščito Trsta«, ki je bil ustanovljen z edinim namenom, da prepreči ratifikacijo sporazuma), in njima podobni. Tudi mladimi obrazmi je bilo med poslušalci opaziti bolj malo. Zato je bilo logično, da je en del take publike zaploskal vsakokrat, ko je kakšen izmed za Kras zaskrbljenih govornikov izrekel stavek, ki je cikal bodisi na možnost zahteve, da se ratifikacija prepreči s tako imenovanim »ponovnim pogajanjem«, ki vsebuje zahtevo po ponovni odločitvi ratifikacije z namenom, da bi se pogajanja začela znova in da bi na ta način vprašanje meje z Jugoslavijo ostalo po možnosti za vse večje čase odprto in nerešeno ter da bi se tako v tej ali drugi obliki nadaljevala znana pogrevanja irendentistično-revanističnih aspiracij. Te pa označujejo za sama imena še vedno obstoječih organizacij, kakršni sta UNIONE ISTRIANI in AN V Dalm — Ass. Naz. Venezia Giulia e Gdruzia. Vendar se takih utopičnih sni, spričo današnje obnemoglosti in anemičnega irendentizma, v soboto zvečer ni upal nihče pogrevati.

Take sanje naj bi po njih željah bolj ali manj učinkovito prikrili zlasti posamezni strokovnjaki s svojimi razlagami nevarnosti za Kras z ekološkega stališča, ki so govorili eno uro in pol in ki so bili: dr. Sergio Franco, ki je dočel okvir debate, tudi ekološkega značaja v strnjnih uvodnih besedah. Nato so sledili referati (vsakemu je dovolil predsedujoči moderator dr. Carlo Uleicari, ki je sicer načelnik literarne sekcije Krožka za kulturo in umetnost) šestih strokovnjakov, ki so jih prebrali: arh. Sergio Berni, geom. Fabio Forti, prof. Ferruccio Mosetti, prof. Fabio Perco, prof. Livio Polidini in ing. Marino Tassinari. Obravnavali so morebitne posledice industrijske cone z urbanističnega, hidrogeološkega, botaničnega, zoološkega vidika, zlasti pa z vidika onesnaževanja zraka in v vode. Njihove obrazložitve so vsebovale brez dvoma marsikaj poučen podatke, ki jih bodo člani z o. simskimi sporazumom napovedane mešane komisije in drugih ustreznih organov verjetno koristno upoštevali. Tudi številni diskurzi so spadali v ta nepolitični okvir, razen posameznih taktičnih tržaskih sekcij Radikalne stranke, ki je edini kar dvakrat izrečno izrazil nasprotovanje ratifikaciji. Toda razen enega izmed diskutantov, ki se je spomnil, da na Krasu živi tudi človek — »homo sapiens« — ni nihče izrazil posebne skrbri za Kraševca. Izjema pa je bil — kot smo v nedeljo na kratko že omenili — Egon Kraus, predsednik zadruge NAŠ KRAS.

Zato je v dvorani zavladala popolna tišina, ko je moderator napovedal njegov poseg. Upoštevalje razlagale vseh naštetih strokovnjakov je E. Kraus dobesedno dejal: »Spoštovane gospe in gospodje! Kot član združenja NAŠ KRAS se pridružujem iskrenim besedam vseh ljubiteljev Krasa, ki vidijo v načrtovanju ustanovitvi Proste industrijske cone hudo nevarnost za obstoj tržaškega Krasa. Poudarjam: »iskrene besede«, kajti ni vse, kar je bilo v zadnjem času rečeno, iskreno in pošteno. Priča smo namreč pravi pravici bitki, v kateri bori pravi pravci niso samo politične stranke, temveč tudi številne ustanove, združenja, lege, skupnosti in posamezniki, ki so nenadoma postali najbolj borbeni branitelji Krasa. V tem splošnem kaos se torej upravičeno sprašujemo, koliko poštenega, iskrenega in nezainteresiranega je ostalo v besedah in v pisanju, ki se vrsti v vedno večjem ritmu.

Kar zadeva današnji sestanek, ne dvomim o iskrenosti in poštenosti pobudnikov, s katerimi smo že imele čast sodelovati, toda bojim se, da bodo naša debata instrumentalizirali tisti, ki nasprotujejo ne le Prosti industrijski coni, temveč tudi ratifikaciji osimskega sporazuma, tisti, ki zahtevajo »ponovna pogajanja« za sporazum. In v tem je tudi nevarnost v nekem članku dr. Dorflesa.

Kot primer naj navedem, da je bilo dotaknjeno tudi vprašanje nevarnosti raznarodovanja slovenske narodnostne skupnosti na Krasu. Sem namreč iskreno prepričan, da je za Slovence na Krasu — in ne samo zanje — mnogo bolj nevarna perspektiva »ponovnih pogajanj« za sporazum, kot pa perspektiva Proste

industrijske cone. Kdo lahko jamči, da bo sedanje vzdušje pomirljivosti in sodelovanja, ki vlada danes med obema mejnima državama, takšno tudi v prihodnjih treh ali petih letih? Kdo nam lahko jamči, da bo morebitna nova pogodba upoštevala pravične zahteve manjšin? In končno: kakšne pravne zaščitne osnove ima in bo imela imeti naša slovenska skupnost po prenehanju veljavnosti Londonskega memoranduma pa vse do podpisane morebitne nove pogodbe?

»Zato sem mnenja, da je treba smatrati Prosto industrijsko cono vsaj za sedaj — kot sestavni del osimskega sporazuma, ki ga je treba čimprej ratificirati. Bitka, naj Prosta industrijska cona upošteva vsa ekološka, krajinska, ambientalna, predvsem pa narodnostna vprašanja, se bo morala začeti po ratifikaciji sporazuma in prepirah sem, da bo do vladni krogi obdržati pravilno upoštevali argumente odličnih znanstvenikov in ekonomistov, da ne omenjam tistih, ki iskreno ljubijo Kras. To bitko bo v celoti podprlo naše združenje z vsemi svojimi močmi.«

Kar precejšen del navzočih je s ploskanjem pozdravil besede predsednika NAŠEGA KRASA. Le za hip je bilo čuti zamolko mrmranje dveh ali treh prisotnih, ki očitno pripadajo tistim krogom, ki bi hoteli izvajati govornikov zares instrumentalizirati v namene, ki jih je predsednik ožigossal. Nihče pa mu ni oporekal, kar pomeni, da tržaški ital. dnevniki tokrat ni mogel instrumentalizacije doseči v tisti meri kot si je očitno vroče želel in z njim predvsem vsi ostali nasprotniki ratifikacije. To pa je še en poraz po tistem, ki ga je doživel z resolucijo tržaškega občinskega sveta, sprejeto komaj štiriinajst ur pred debato v soboto zvečer.

Najbolj razočarani pa so z debatnega večera odhajali tisti, ki so prišli nanj z drugimi nameni, tistimi, ki smo jih opisali ob začetku tega poročila. p. g.

NA PROCESU O PETOVELJSKEM ATENTATU

Odv. Bernot zahteval
oprostitev obtožencev

V štiri ure trajajočem govoru je analiziral in zavrnil vse točke obtožnice

Na procesu proti obtožencem petoveljskega atentata so se večeraj začeli posegi zagovornikov. Prvi je govoril odv. Livio Bernot, ki zastopa Giannija in Mario Mezzorano ter Anno Mario Scopazzi.

Odv. Bernot je najprej odgovoril državnemu tožniku dr. Ballarini, ki je v ponedeljek obtožil obtožence, da si je z obrekovanjem utirala pot do končne razsodebe. »Mi smo bili žrtve obrekovanja«, je dejal Bernot. »Izjemno, da v Trstu niste hoteli arhivirati obtožbo proti nam. Z zagovorniki ste ravnali torej povsem drugače kot s preiskovalci.«

V prvem delu svojega govora je odv. Bernot proučil nekatera pravna vprašanja v zvezi s preiskavo in s procesom. Dejaj, da je državni tožilec dr. Ballarini v ponedeljek zahteval obsodo Resena tudi zaradi tihoštva z razstrelivom, zaradi istega kaznivskega dejanja pa je zahteval oprostitev Mezzorane in drugih obtožencev. V obtožnici pa o tem ni bilo govora in zato je zahteval po obsodi, oziroma oprostitvi zaradi tega dejanja brezpredmetna.

»Kot smo v nedeljo na kratko že omenili — Egon Kraus, predsednik zadruge NAŠ KRAS, je bil v dvorani zavladala popolna tišina, ko je moderator napovedal njegov poseg. Upoštevalje razlagale vseh naštetih strokovnjakov je E. Kraus dobesedno dejal: »Spoštovane gospe in gospodje! Kot član združenja NAŠ KRAS se pridružujem iskrenim besedam vseh ljubiteljev Krasa, ki vidijo v načrtovanju ustanovitvi Proste industrijske cone hudo nevarnost za obstoj tržaškega Krasa. Poudarjam: »iskrene besede«, kajti ni vse, kar je bilo v zadnjem času rečeno, iskreno in pošteno. Priča smo namreč pravi pravici bitki, v kateri bori pravi pravci niso samo politične stranke, temveč tudi številne ustanove, združenja, lege, skupnosti in posamezniki, ki so nenadoma postali najbolj borbeni branitelji Krasa. V tem splošnem kaos se torej upravičeno sprašujemo, koliko poštenega, iskrenega in nezainteresiranega je ostalo v besedah in v pisanju, ki se vrsti v vedno večjem ritmu.

Kar zadeva današnji sestanek, ne dvomim o iskrenosti in poštenosti pobudnikov, s katerimi smo že imele čast sodelovati, toda bojim se, da bodo naša debata instrumentalizirali tisti, ki nasprotujejo ne le Prosti industrijski coni, temveč tudi ratifikaciji osimskega sporazuma, tisti, ki zahtevajo »ponovna pogajanja« za sporazum. In v tem je tudi nevarnost v nekem članku dr. Dorflesa.

Kot primer naj navedem, da je bilo dotaknjeno tudi vprašanje nevarnosti raznarodovanja slovenske narodnostne skupnosti na Krasu. Sem namreč iskreno prepričan, da je za Slovence na Krasu — in ne samo zanje — mnogo bolj nevarna perspektiva »ponovnih pogajanj« za sporazum, kot pa perspektiva Proste

da pripisujejo preiskovalci vzroke za zločin sovrstniku do karabinjerjev. Mezzorana je bil namreč obtožen žalitve karabinjerjev, češ da je nekemu znanicu, ki naj bi ga bil zabil, dejal: »Vohun umazanih karabinjerjev«. Odv. Bernot je naglasil, da to ni bilo res, kajti Mezzorana je dejal »Umazani vohun karabinjerjev«, sicer pa je porotno sodišče mladčena opustilo zaradi pomanjkanja dokazov. »Kje je torej nagib?« se je vprašal odv. Bernot, ki je poudaril, da ob obtožencem med preiskovalci večkrat nastavlja, da »Preiskovalci so mu zastavili, da po ga 26. maja 1972, to je na dan tatvine fiče 500 v U. del Brolo, nekatere priče videnje Mezzorana je to odločno zanimal, vendar pa bi lahko tudi dejal, da se ne spominja in da je morda res bil tam: v tem primeru bi bilo to za vas zadosten dokaz o krivdi.«

Dejaj, da je državni tožilec dr. Ballarini v ponedeljek zahteval obsodo Resena tudi zaradi tihoštva z razstrelivom, zaradi istega kaznivskega dejanja pa je zahteval oprostitev Mezzorane in drugih obtožencev. V obtožnici pa o tem ni bilo govora in zato je zahteval po obsodi, oziroma oprostitvi zaradi tega dejanja brezpredmetna.

Tudi za Mario Mezzorano naj bi bil nagib isti: tožilec je dejal, da je zasvovala karabinjerje, ker so preiskali njeno stanovanje. »Res je, da so bili karabinjerji v njenem stanovanju, vendar so prišli obiskat njenega sestanovca Furlana, ki ga je policija stalno nadzorovala. »Zaradi tega naj bi Mezzoranova tako zasvovala karabinjerje, da je spodbujala svoje prijatelje k tako strahotnemu zločinu.« je dejal odv. Bernot in nadaljeval: »Kaj pa zadeva trditve, da je bila Mezzoranova istega dne nekje pri Petovljah — in to ni dokazano — bi lahko bila tudi resnična, saj je bila moja varovanka takrat lahkoživka in je s svojimi klienti večkrat zahajala v tiste kraje.« Poseg odv. Bernota je z medicini večkrat prekinila obtožnica, ki je, ko je zagovornik omenil Di Biaggia, vzkliznila: »Jaz pa sem mu nosila v zapor hrano in perilo! On bi moral sedeti na tej zatožni klopi namesto mene.«

Končno pa je odv. Bernot proučil stanje Scopazzijeve, ki je obtožena, da je s prikrievanjem resnice in s hujškanjem neke priče hotela pomagati obtožencu Romanu Resenu. Zagovornik je dejal: »Poglejmo tudi tukaj, kje je nagib. Vi trdite, da je hotel Scopazzija pomagati Reseni, ker je zanosila in je hotela torej pomagati bodemu očetu svojega otroka. Med akti.« je nadaljeval odv. Bernot, »je rojstni list in zdravniško pričevalo: ta dva dokazata dokazujeta, da se je 24. maja 1973 rodil Matteo Scopazzi po devetih mesecih nosečnosti. Romano Resen je zapustil Gorico 26. maja, ko se je vkrcal na zahodnomorsko petrolojsko ladjo, vrnil pa se je novembra. Devet mesecev pred rojstvom Mattea Scopazzija Resena ni bil v Gorici, zapustil jo je tri mesece prej, vrnil pa se je tri mesece kasneje. Romano Resen torej ni oče Mattea Scopazzija.« V popolni tišini, ki je vladala v sodni dvorani, ko je s temi besedami odv. Bernot zaključeval svoj govor, je Scopazzijeva izbruhnila v jok in zapustila dvorano. Resen pa je, vidno prizadet, obsedel na zatožni klopi.

Odv. Bernot je ob koncu včerajšnjega zasedanja tudi formalno zahteval oprostitev vseh treh svojih varovancev. Razprava se nadaljuje jutri, ko bo verjetno govoril odv. Pedroni, ki zagovarja obtožena Larocco. (b.r.)

Odpri natečaj
»Zvezda za zasluge
na delu 1977«

Združenje trgovcev tržaške pokrajine obvešča, da je odprto vpisovanje za natečaj »Zvezda za zasluge na delu« za leto 1977, katerega se lahko udeležijo izključno tisti odvisni delavci javnih in privatnih ustanov, ki so že dopolnili 45 let in opravljajo svoj poklic neprekinjeno najmanj 25 let v isti tvrdki ali 30 let v različnih ustanovah. Prošnje za natečaj treba oddati na deželno nadzorništvu za delo najpozneje do 30. novembra 1978.

S PONEDELJKOVE SEJE OBČINSKEGA SVETA

Polemični posegi svetovalcev opozicije
o vprašanjih Štandreža in razvoja Gorice

O Štandrežu so govorili dr. Nanut (PSI), Brajnjak (KPI) in dr. Paulin (SSK) - Zakaj je prišlo do zamud v ureditvi obmejnih naprav?

Razprava o važnih goriških vprašanjih, med katere prištevamo tudi tisto, ki zanima Štandrež, se je na seji občinskega sveta v ponedeljek zvečer tako raztegnila, da niso pravično izstopila vprašanja, ki so povzročila to razpravo. Zupan in občinski odbor sta dala v skupno razpravo tri zanimiva vprašanja, ki bi vsako zase terjalo ločeno razpravo. Tako so bila predmet razprave vprašanje gradnje infrastrukture na področju Štandreža, kar so zahtevali že v začetku septembra trije štandreški svetovalci, vprašanje vilo, vroe želel in z njim predvsem vsi ostali nasprotniki ratifikacije. To pa je še en poraz po tistem, ki ga je doživel z resolucijo tržaškega občinskega sveta, sprejeto komaj štiriinajst ur pred debato v soboto zvečer.

Najbolj razočarani pa so z debatnega večera odhajali tisti, ki so prišli nanj z drugimi nameni, tistimi, ki smo jih opisali ob začetku tega poročila. p. g.

Najprej vprašanje Štandreža. Svetovalci dr. Vladimir Nanut (PSI), Vilma Brajnjak (KPI) in dr. Damjan Paulin (SSK) so prikazali zahteve štandrežev in njihove gajonske konzulte v zvezi z nameravano gradnjo avtoporta in širjenju industrijske cone. Zelo izčrpen je bil dr. Nanut, ki je dejal, da braniti interese Štandreža ne pomeni udati po interesih Gorice. Dejaj, da so bili načrti pripravljani v letih gospodarskega booma in da jih je treba sedaj preučiti. Štandrežci se ne morejo zadovoljiti z omejitvijo zasege zemljišč na podlagi zakona 167. Podpirajo razvoj mesta, vendar ne za vsako ceno. Možno so alternative, možno je preseliti avtoport drugam, prav tako je možno industrijsko cono prenesti na desni breg Soče.

Brajnjakova pa je dejala, da se je treba pozanimati za zamenjavo kmetijskih zemljišč, kajti štandreški kmetje ne morejo ostati brez zemlje, ni prav da sežejo tovarne do dvorišč sedanjih hiš.

Dr. Paulin pa je obsodil delovanje konzorcija za industrijsko cono, dejaj je tudi, da gledajo nekateri v Gorici na vso stvar zelo birokratsko in se ne zavedajo realnosti položaja. Predlogi občinskega odbora bi razbili etnično ravnotežje na tem področju. Kar se tiče avtoporta je dr. Paulin dejal, da obstajajo možnosti za njegovo drugačno lokacijo in da jih je treba upoštevati.

Drugačnega mnenja pa je bil so-

cialdemokrat Bianconi, ki je dejal, da so bile na tem področju rešitve že nakazane in da ni moč spreminjati ničesar. Demokratian dr. Tuzzi pa je s svoje strani dejal, da so na črti na tem področju sicer že določeni, da je treba najprej zgraditi obmejno postajo in da bo treba avtoport je postopno graditi, skladno s potrebami, ne pa zaseči zemljišč takoj. Bil pa je proti menjavi lokacije avtoporta.

Socialistično resolucijo o zamudah pri izvajanju raznih del je obrazložil svetovalec Mario Del Ben. Zupan in odborom je očital slabo vodenje javne uprave. Kljub temu da je bila Gorica pred petnajstimi leti prva, ki je sprožila vprašanje avtocestnih povezav z Slovenijo in večanja prometa med državama, je sedaj ostala na repu odgovorov. Trst je Gorico prehitel, odgovorni politični faktori v Gorici se niso znali uveljaviti in ko danes govorimo o osimskih sporazumih, je v njih moč najti vse, kar zanima razvoj Trsta, ki je znal sporazume spretno izkoristiti v svojo korist.

Naša obmejna postaja je šele v povojih, odprte mednarodne prehoda se je zakasnilo, avtocesta je ostala na drugem bregu Soče, dostopi v mesto so že dolga leta v delu, Gorica izgublja vlogo, ki jo je pred leti imela. Krivdo za to je Del Ben pripisal krščanski demokratiji, ki zaradi notranjih sporov ni znala najti povezave med občno, pokrajino in trgovsko zbornico, in dobiti potrebnih zaslob v Rimu.

Medtem ko je liberalcec Fornasir očital zupanu, da je do razprav o Osimu in o drugih vprašanjih, ki so s tem v zvezi, prišlo šele, ko so ga svetovalci opozicije izjavili, je republikanec Luciani dejal, da je Gorica dejansko zaspala. Igračali smo se pred leti z vlogo Gorice, nismo pa znali jasno povedati, kaj hočemo. Hoteli smo trgovati z Jugoslavijo, hoteli smo industrijsko cono, hoteli smo infrastrukture, danes pa nimamo ničesar. Prosta cona ni rešila naših vprašanj, je dejal republikanski predstavnik, v deželnih načrtih pa so na nas pozabili.

Komunisti Coccani in Chiarion pa sta dejala, da je treba opozoriti ozko občinsko mentaliteto in da je treba gledati industrijske cone in avtoporta gledati na stvar s širšim pogledom in pričeti misliti na prenos objektov tudi na drugo stran Soče. Kar se tiče avtoporta pa ne smne ta postati navadno postajališče tovarnjakov, marveč zaokrožno carinsko področje, ki bo služilo kot industrijska cona.

Zupan De Simone, ki je povzel

PODATKI Z NEDELJSKIH VOLITEV

VISOKA UDELEŽBA STARŠEV
NA VOLITVAH ZA ŠOLSKO SVETO

V goriškem okrožju je bila udeležba 75-odstotna, v doberdobskem pa 92-odstotna

DOBERDOBESKO OKROŽJE			
Doberdob	150	133	88,6
Jamlike - Dol	58	49	84,4
Sovodnje	111	105	94,5
Rupa	74	74	100,0
Vrh	26	26	100,0
Skupno	419	387	92,3

Na Goriškem uspela
stavka uslužbencev
v javnih ustanovah

V okviru včerajšnje 2-urne stavke uslužbencev javnih ustanov je bila v Gorici manifestacija, katere se je udeležilo večje število ljudi. Stavkajoči so transparenti in letaki prehodili glavne mestne ulice ter se zbrali na Travniku, kjer je bilo javno zborovanje. Govornika, Gianni Petrali za pokrajinsko sindikalno federacijo ter Gianni Cossiga za vsedravnno vodstvo sindikata javnih ustanov, sta orisala sedanjo gospodarsko položaj v državi ter poudarila zahtevo, da vlada čimprej sklene pogajanja za obnovitev delovne pogodbe.

V okviru včerajšnje stavke je stavkalo tudi večje število profesorov na italijanskih in slovenskih šolah. Uslužbenec psihiatrice bolnišnice so včeraj oklicali simbolično stavko. Pred vzhodom v bolnišnici so postavili dvojzelenice letake, v katerih so izrazili svoje zahteve.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trzicu dežurna lekarna Alla Salute, Ulica Cosulich, tel. 72-480.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Tavassani, Korzo Italija 10, tel. 25-76.

ZDRUŽENJE TRGOVCEV — TRGOVINSKA ZBORNICA GORICA — CJ PRILIKI ANDREJEVEGA SEJMA

I. SMAL

SALON KMETIJSKE MEHANIZACIJE — GORICA (ITALIJA) RAZSTAVIŠČE ESPOMEKO

SKUPINSKA POTOVANJA: GLOBTOUR — Ljubljana — Wolfova 1/III — Telef. 24 841

SLIKARSKA RAZSTAVA V STELLA MATUTINA

»Tistih dvanajst Tržačanov«

V goriški kulturnem centru »Stella Matutina« razstavlja te dni svoja dela »Skupina dvanajstih tržaških umetnikov«. Vasko član dvanajstosti in tudi v bolj otipljivo tržaško ozračje.

Nekaj »krivde« ima pri tem tudi August Cernigoj: zdi se mi namreč, da se je od njegovega konstruktivističnega predloga v marsičem prekasnila tržaška likovna kultura: vsaj v smislu neke živahne sproščenosti in dinamičnosti. Najbolj zgovoren dokaz je med mlajšimi ustvarjalci prav Franco Vecchiet, ki nas v zadnjem času res preseneča s svojo zgovornostjo in mikavnostjo. Prijazno razgiba: in bister tudi Claudio Sivini, prepričljivo zverovan v enostavnost geometrijskega ravnotežja je Ennio Seidler, medtem ko se Bruno Pontevič močno pozna domače obeležje (beneško - furlansko), zajetne tudi fovistične »prisrčnosti« Danteja Pisanija, prav tako je čisto po svoje razgiban v dinamičnem ravnotežju Claudio Moterri, preracunana pa Girolamo Caramori. Manj izrazite poteze razbrazuje v Gualtieru Cornacchini. Lucio Giordani pa je med vsemi najbolj sproščen: novinar pač!

Razstava bo odprta do 28. novembra.

m. r.

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA SKGZ V GORICI

Poudarjena vloga občinske konzulte
pri reševanju vprašanj naše skupnosti

Pregled zaključkov komisije za analizo dela in strukturo SKGZ - Ugoda na ocena stališča občinskega sveta v Trstu glede osimskega sporazuma

Sergio Salvi
in Samo Pahor
o dolžnosti
večine do manjšine

»Dolžnosti večine do manjšine: to je naslov predavanja, ki ga za soboto, 27. t. m. ob 17.30 v prostorih pokrajinske palače pripravljajo knjižna zadruga Srečanje. O vprašanju slovenske narodnostne skupnosti v Italiji ter sploh o vprašanju jezikovnih manjšin bosta sprejavila slovenski zgodovinar Samo Pahor ter izvedenec o jezikovnih vprašanjih Sergio Salvi, ki je pred kratkim na to temo izdal zanimivo knjigo »Le lingue tagliate«.

Sobotno predavanje spada v okvir prireditve, ki jih knjižna zadruga

DOGODEK, KI JE VZBUDIL ZANIMANJE

Že v petek obravnava
zaradi ropa v Grojni?

Na zatožni klopi mladenič, katerega imena preiskovalci niso še povedali

Po vsej verjetnosti bo mladenič, ki je ropal gostilno v Grojni, že v petek sedel na zatožni klopi goriškega sodišča, kjer mu bodo sodili po hitrem postopku. Imena mladeniča preiskovalci niso še povedali, prav tako pa niso potrdili govorice, da je mladenič pripadnik vojvode. Na njegovo istovetnost bo treba počakati nekega dni, ko se bo ropar zagovarjal pred sodniki.

Dogodek, ki se je pripetil v soboto zvečer v gostilni 65-letne Alojzije Ierpin v Grojni, je takoj vzbudil zanimanje Goričanov, ki z neestrnostjo čakajo, zakaj se je neznanec odločil za tako dejanje.

Kot smo na kratko včeraj poročali, je mladenič (star je približno 20 let) okoli 13. ure stopil v gostilno v Grojni, kje, se je udeležil mizo in naročil vino te. narezek. Obisk gosta spodbudila lastnica, ni razburila, saj je šlo za vsakdanji dogodek. Nekaj ur kasneje, ko je mladenič še vedno sedel za mizo, je Terpinovo zaskrbelo, saj je postalo čudno, da gost, ki ni domačin, preživi toliko časa v gostilni, ne da bi s kom spregovoril. Začuden je pa bil še večje, ko je iz njegovih besed ženska ugotovila, da mladenič ni iz naših krajev. Zvečer je Terpinova svojo zaskrbljenost izrazila tudi nekaterim domačinom, ki so prišli v lokal, da bi kupili cigarete ali popili kozarec vina. Nekaj po 21. uri na je prišlo do nenavadnega dogodka. Takrat je bil poleg lastnice v lokalu še prileten gost. Mladenič je vstal, pognil samokres iz žepa ter prisilil starejšega gosta, naj stopi za pult h gospodini. Upokojenka je udarila s samokresom po glavi, ženska pa vrel, naj mu izroči denar (kakih 15.000 lir) ter več zavojčkov tujih cigare.

namerava pripraviti kot prispevek zbliževanja italijanske in slovenske kulture. Obenem si člani Srečanja prizadevajo, da bi s podobnimi podobami pomagali pri uresničevju globalne zakonske zaščite.

Odložen začetek
smučarskega tečaja SPD

Slovensko planinsko društvo v Gorici obvešča zainteresirane smučarje, ki so se prijavili za smučarski tečaj na Nevejskem sedlu, d. se tečaj prične, kot je bilo prvotno na povedano, to nevelja, 28. novembra, ker je večine niso ne obratujejo, ker jih morajo strokovnjaki »prepregledati«. Točen začetek tečaja bo odobro SPD sporoči vsem zainteresiranim. Vse doslej vpisane lahko obvestimo, da je SPD naročilo dva avtobusa in da je v drugem se nekaj prostih mest na razpolago.

Takoj po dogodku je lastnica poklicala policijo in povedala, da je mladenič nosil temne hlače ter imel rdečo majico. Terpinova je policiji še povedala, da je mladenič imel zelen športni avtomobil (zapomnila si je tudi evidenčno tablico). In prav na podlagi tega podatka, so preiskovalci že naslednjega dne aretirali mladeniča in ga odvedli v goriški zapor.

Kino

Gorica
VERDI 17.00—22.00 »Il sapore della paura«. M. Farmer in M. Costantini. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.
CORSO 17.15—22.00 »Ragazzi irresistibili«. W. Matthau in G. Burns. Barvni film.
MODERNISSIMO 16.30—22.00 »Un sorriso, uno schiaffo, un bacio in bocca«. R. Pozzetto. Barvni film.
CENTRALE 17.00—21.30 »La ghigliottina volante«. C. Kuan-Pai in H. Neng-Hua. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.
VITTORIA 17.00—22.00 »La polizia ordina: sparate a vista«. B. Loncar in T. Tiger. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedan.

Tržič
EXCELSIOR 16.30—22.00 »Il giorno del grande massacro«. Barvni film.
PRINCIPE 16.00—22.00 »Novecento«. I. dei.

**Nova Gorica
in okolica**
SOČA »Bratje masevalci«, ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA »Pirati v metropoli«, ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
DESKLE »Veseli gangsterji«, zahodnonemški barvni film ob 19.30.

Prispevki

V počastitev spomina Ivanke Zvanut daruje družina Luis 5.000 lir za Dijsko matico.
»Marija in Frano Zvanut darujeta v spomin na sestrovakinjo Ivanke 10.000 lir za Dijsko matico in 10.000 lir za Slovenski dijski dom.

TEHTEN PRISPEVEK K POZNAVANJU «JEZIKOVNIH» MANJŠIN

TEORIJO PRESADITI V PRAKSO

Ob knjigi A. Pizzorussa «Jezikovni pluralizem» med državo in deželnimi avtonomijami

Iz sobotne priloge ljubljanskega «Dela» od 6. novembra porazgovarjamo članek «Teorijo presaditi v prakso», v katerem Janko Jeri in Gorazd Kušej dajejo nekaj primerjav o manjšinski politiki nekaterih držav v zahodni Evropi s posebnim poudarkom na našo manjšinsko skupnost v Italiji in to tudi v zvezi s knjigo A. Pizzorussa «Jezikovni pluralizem».

Zagotovila, da bo «drugojezično» prebivalstvo (allogloti) uživalo normativno zaščito, kar se uči iz njenega kulturne in gospodarskih interesov ob predvidevanju ustanovitve tudi specifične oblike etnične avtonomije, so v Italiji stara že več kot stoletja. To je bilo objavljeno med drugim že takratni ministrski predsednik Nitti 6. avgusta 1919. V italijanski poslanski zbornici (leta 1920) pa so sprejeli resolucijo, ki je med drugim zatrjevala, «da bodo lahko etnične skupine, ki bodo ostale zunaj matične države, na osnovi iskrenih ljubeznive gojile svoj jezik, svojo kulturo in svojo vero brez omejitev in ovir ter da bodo uživale globoko spoštovanje v svojem posebnem položaju». To naj bi se konkretiziralo predvsem v svobodni rabi jezika, zagotovljenem pouku v materinem jeziku in «krajnih samoupravah», katerih posebne pristojnosti pa niso bile opredeljene.

Iz zgodovinskih izkušenj vemo, da so stvari potekale docela nasprotno in da so «ekstravaganantne» teorije E. Tolomeja tudi v praksi opredeljevale italijansko manjšinsko politiko surove asimilacije do razsula leta 1943. Po koncu zadnje vojne so imeli italijanski pristojni krogi dve možnosti: ali vprašanje manjšinske zaščite reševati v okviru notranjega prava ali mednarodnopravno, zlasti z bilateralnimi pogodbami. Za prvo inčino so se odločili v Dolini Aoste, ko so na primer že z dekretom št. 545 iz leta 1945 določili, da so lahko javni akti v italijanski ali francoski izjemno pravdorekovi sodišči. Statut de dežele pa je s členom 38 izenačil (parificiral) francosko in italijansko jezikovno. Druge metode — bilateralnega sporazuma — so se poslužili pri ureditvi narodnostne zaščite nemške manjšine na Južnem Tirolskem. Sporazum Gruber - De Gasperi z dne 5. septembra 1946, ki je integralni del mirove pogodbe z Italijo (veljati je začela 15. septembra 1947), je zagotovil prebivalstvu «nemškega jezika» bencensko pokrajino in sosednjih dvojezičnih občin pokrajino Trento popolnoma enakopravnost in posebne ukrepe za ohranitev etnične značaja, kulturnega in ekonomskega razvoja skupnosti nemškega jezika. Obroba vsebinske digresije: italijanski zakonodajalec govori o jezikovnih manjšinah, kar ponazarja njegovo izhodišče, da so manjšine predvsem kulturno in jezikovno vprašanje. In se zato izogiba izrazu narodna manjšina. Ta terminologija ima namreč tudi politično ozadje, saj so bile po koncu zadnje vojne separatistične, odcepitvene težnje se posebej močne na Južnem Tirolskem.

Tak je bil v grobi skici položaj do sprejema nove ustave italijanske republike (27. decembra 1947), ki je v drugem, tretjem in šestem členu položila temelje za zaščito «jezikovnih manjšin». Med njimi je gotovo najpomembnejši 6. člen, o katerem A. Pizzoruss sodi med drugim, da je to načelna norma, ki velja enakovredno za vse manjšine v Italiji in ki bi torej morala biti analogno «operativna» za vsa območja dežele. Šesti člen označuje, ki kot dokaz volje po «pozitivni zaščiti» in v skladu s tem po nujnosti sprejema izjemnih zaščitnih ukrepov. Tako imenovana «negativna» zaščita je po mnenju avtorja te knjige predvsem v tem, da varuje pripadnike manjšine pred opresivnimi ukrepi, hkrati pa ne «valorizira» njihovih posebnih potreb (zahtev). Šesti člen po analizi A. Pizzorussa nudi tudi dovolj elementov za skupinsko zaščito jezikovnih manjšin. Sicer pa po njegovi sodbi tudi 2. člen nakazuje to «skupinsko usmeritev», ko med drugim zagotavlja, «da republika priznava in jamči nedotakljive etni-

terinem jeziku izobrazbo, potrebno za materialni obstoj, med njo pa zagotovo sodi tudi pridobitev potrebnega znanja jezika, ki ga govori večinski narod. Lahko bi rekli, da našete jezikovne razsežnosti manjšinskega narodnostnega varstva veljajo danes že za standardne in jih jemljemo za znak pričakovane poprečne sodobne civilizacijske stopnje demokratične človečnosti (humanosti) prizadetih državnih skupnosti. Ta stopnja terja odpravo sleherne diskriminacije iz naslova pripadnosti manjšinski narodnosti, kar hkrati deluje kot najzanesljivejši integracijski dejavnik nasproti državni organizaciji večinskega naroda.

Značilen je primer Belgije. Njeno prebivalstvo sestavlja številni večinski flamski del, ki rabi holandsko za knjižni jezik, in manjšinski valonski, francoski govorec. Del flamski so si v obdobju 1921 do 1970, ko je končno prišlo do ustavne potrditve nvo nastalega položaja, izbojevali jezikovno enakopravnost, kar je v tamošnjih razmerah bilo znak izjemne hkratne družbenopolitične enakopravnosti in dokaz, da je celo v gospodarsko in kulturno visoko razviti evropski deželi še po koncu prve svetovne vojne bilo mogoče, da je po številu manjšinski narod

prevzemal vlogo «večinskega», po socialni moči in vplivnosti svojih vodilnih skupin. V tem boju je bila priznana enakopravnost tudi zaradi številno manjšinskega, nemško govorečemu delu prebivalstva, prebivajočemu na jugovzhodnem mejnem območju. Sedaj je Belgija razdeljena na štiri jezikovna območja, namreč na francosko, flamsko, dvojezično glavnega mesta Bruslja in nemško. Ustanovljene so tri avtonomne kulturne skupnosti o jezikovni rabi v uradnem poslovanju od srednjih do lokalnih organov oblasti, pri sodelitvi in v solah. Pri tem skušajo čimbolj varovati jezikovno enakopravnost, kar ne velja le v razmerju flamske in valonske narodne skupnosti, ampak tudi do nemške. Kot ilustrativna zanimivost naj bo navedeno, da ima vojak novinec, ki prihaja z nemškega jezikovnega področja, vojaški poklic v materinski. Nemški vojaški enoti so lahko dodeljeni samo starešine, ki z izpitom izkažejo stvarno znanje nemškega jezika. Te enote se v svojem jeziku obračajo na vse vojaške oblasti, tudi ministrstvo za narodno obrambo.

(Nadaljevanje sledi)

Janko Jeri
Gorazd Kušej

PRAV NA DANAŠNJI DAN PRED SEDEMDESETIMI LETI

Kako sta se Gorica in Slovenija poslovili od «goriškega slavčka»

Črne zastave in slovenske trobojnice s črnim trakom - V Gorico se je zgrnila mladina in ob njej odposlanstva iz vse Slovenije - Potovanje v «planinski raj»

Goriški Slovenci in delegacije iz vseh krajev Slovenije se na goriškem Travniku poslavljajo od «goriškega slavčka», ki ga bodo odjedali enajzaj v planinski raj

Na dan 24. novembra 1906 je v Gorici izšla posebna izdaja lista «Soča». Črno obrobljena prva stran je nosila velik naslov: Pesnik Simon Gregorčič. Sredi lista je bila slika pesnika, pod njo pesem obdobje vseh tistih, ki so skozi vse življenje grenili srce velikanu slovenske poezije in rodoljuba — «goriškega slavčka». Pod naslovom članka kruta novica: «Danes, ob 10.00 dopoldne je zatisnil svoje trdne oči pesnik Simon Gregorčič».

Prikljubljenost rodoljuba in pesni-

ka — preroka, ki je napovedal usodo primorskemu ljudstvu, usodo, ki je nekaj let po pesnikovi smrti zajela vse naše kraje. Je prišla do izraza prav v tistih težkih dneh naše preteklosti. Po goriških ulicah so zaplavalale črne zastave in slovenske trobojnice s črnimi trakovi na pol droga. Slovenci in hrvaški listi na Primorskem in vsi slovenski listi po ostali Sloveniji so objavili obširno poročilo o boleznih in smrti «goriškega slavčka». Gorica pa je vse do pogreba živela pod vtisom Gregorčičeve smrti in po-

kazala, kako je slovenska.

Globoko ljubezen in spoštovanje je goriško ljudstvo izkazalo svojemu velikemu rojaku na dan pogreba. Poziv «Soče» in drugih listov goriškim trgovcem in obrtnikom brez razlike narodnosti, naj med pogrebom zaprejo prodajalne in delavnice in naj izobesijo zastave v znak spoštovanja do pesnika, ni bil zaman. Na pogrebu so se zbrali ljudje od blizu in daleč, goriške ulice je preplavila slovenska mladina, iz vseh krajev Slovenije so prišla odposlanstva. Takega pogreba Gorica do tedaj še ni doživela. Ko so po končanih pogrebnih obredih v cerkvi na Travniku ter po veličastnem sprevodu po mestnih ulicah preložili krsto na drugi voz za prevoz pesnikovih posmrtnih ostankov v njegov rojstni kraj, je zbor goriške Glasbene matice zapel njegovo «Nazaj v planinski raj». Glave množice so se sklonile v oči so zablistele solze. Poslednji akord pesmi «Nazaj v planinski raj» je izzvenel in množica je stala kot okamenela. Gregorčič pa je odhajal tja, kamor ga je srce od vedno vlekel:

«Tam bodi moj grob!

Tam sanjam naj kdaj med očeti in dedi;
med vsemi pod Krnom ponosnim sosed;
naj bivam na sredi!»

Pričela se je poslednja pot velikega sinu goriških planin in vse Primorske. Pričela se je pot velikega slovenskega pesnika v kraje, koder je preživel srečna otroška leta. In ta pot je bila triumfalna. Vasi, skozi katere je vodila, so tekmovali med seboj, katera bo bolj dostojno sprejela in pospremljala svojega umrlega pesnika. Ljudstvo «planinskega raja» mu je prišlo nasproti do Kobarida, kjer je noč prebdelo ob krsti in ga naslednje jutro pospremlilo iz trga čez Sočo do Sv. Lovrenca, do groba. Pesnikove želje so se izpolnile:

«Tik ob Soči mal je griček,
tam, očetje moji spe;
tamkaj, bratje, mal kotiček,
moje kosti naj bodo!»

Zivljenjska pot Simona Gregorčiča je kronološko povedano preprosta. Rodil se je 15. oktobra 1844 v Vrsnem. Maturiral je na goriški gimnaziji. Po maturi se ni lahko odločil za duhovniški poklic. Teologijo je končal 1867 in nato nastopil

mesto kaplana v Kobaridu, kjer pa se ni ukvarjal le z duhovniškim poklicem, pač pa vneto delal tudi na prosvetnem področju. Bil je buditelj narodne zavesti in ustanovitelj čitalnice, ki je prirejala odlične nastope. Tedaj so se porajale njegove čudovite pesmi. Toda 1872. je prišla v Kobarid učiteljica Dragojila Milek. Med izobraženo, duhovito in pesniško nadarjeno mladino in pesnikom je vzklila ljubezen, ki je bila vzrok za Gregorčičovo premostitev v Rihenberg. To sicer ni omajalo pesnikovih krščanskih načel, močno pa je premaknil vsebino in tudi čustvenost njegovih nadaljnjih pesniških stvaritev.

Pravi pesniški umotvori so se porajali v Rihenbergu. Simon Gregorčič se je nekako dvignil nad svoj čas z ljudem tako priljubljeno domovinsko izpovedjo v svojih pesnih «Soči», «Domovini» ter «V peplinski noči». Ko je 1882 izšel prvi zvezek njegovih poezij, je narod segel po njih in se jih polastil.

V Rihenbergu je Simon Gregorčič preživel osem let in ljudje so ga vzljubili in spoštovali. Pešati pa so začele njegove fizične moči, da je zaprosil za upokojitve, ki pa mu je niso dovolili. Vrh tega je na pesnikovo dušo legla mora, ko ga je začel preganjati profesor goriškega semenišča Mahnič, ki mu je očital, da je v pesmi «Človeka nikar» proti bogu in katoliški pravosti. Težko je moralo biti pesniku.

Spomladi 1882 je prišel moralno in telesno prizadet za vikarja v Gradisce pri Prvačini. Tu si je postavil hišo in kupil majhno posestvo, da bi v miru še nadalje pesnikoval. Toda želja, da bi živel kot zasebni duhovnik in kmet — poet, je splahnela. Leta 1901 je hudo zbolel in če bi ga ne bili podpirali prijatelji, bi zagotovo za-

Dr. Fran Juršević

(Nadaljevanje na zadnji strani)

REŠITEV KRIŽANKE

VODRAVNO: 1. Dol, 3. papež, 7. Sedmak, 13. O.S., 14. delez, 15. nevasta, 16. Tanatos, 18. barili, 19. Anka, 20. merica, 21. M.V., 22. prti, 23. Malaga, 24. RAI, 25. dete, 26. Morava, 27. Bonn, 28. osi, 29. gotika, 30. soba, 31. La, 32. bafinji, 33. Toto, 35. velika, 36. poletje, 38. Nastase, 40. minor, 41. A.B., 42. alpine, 43. Piran, 44. ata.

NAVPIČNO: 1. dota, 2. osa, 3. petki, 4. aloa, 5. pes, 6. ez, 7. seriga, 8. Evica, 9. dela, 10. MSI, 11. A.T., 12. Kalvin, 14. Dante, 15. narava, 17. narti, 18. belaki, 20. Marina, 21. mana, 22. pesa, 23. motike, 24. robot, 25. DOLINA, 26. Molise, 27. Boter, 29. galan, 30. Solon, 32. beti, 33. tona, 34. Boba, 35. vsp, 36. pir, 37. JAT, 39. Al, 40. mi.

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) S svojimi poslovnimi uspehi boste spodbudili tudi druge. Nova simpatija, morda celo ljubezen.

BIK (od 21. 5. do 21. 6.) Ne zavlačujte preveč z nekim delom, ker vam bo to škodovalo. Veliko zadoščenje v družini.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Kar se tiče poslovnih zadev, bodite brez skrbi. Neka oseba išče vašo družbo.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Bodite previdni, ko govorite o svojih načrtih. Posvetite današnji večer sebi in svojem.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Imeli boste nekaj težav, toda le v ju-

Jože Cesar razstavlja v škedenjskem PD I. Grbec

V okvir dejavnosti škedenjskega PD «Ivan Grbec» spada tudi slikarska razstava, na kateri slikar Jože Cesar daje na ogled 25 svojih olj, ki prikazujejo v glavnem pokrajine. Razstava bo trajala od 28. t. m. in je ljubiteljem umetnosti dostopna sleherni večer od 18. do 20. ure, ob nedeljah pa od 11. do 13. ure

RADIO VELEIZIJA

SREDA, 24. NOVEMBRA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 12.30 Poljudna znanost: Italijansko podeželje
- 13.00 Risani filmi
- 13.30 DNEVNIK
- 14.10 Tečaj nemščine
- 17.00 Program za najmlajše, trije risani filmi
- 17.20 V cirkusu: Klouni
- 18.15 Poljudna znanost: Proces proti Roberspierru
- 18.45 DNEVNIK 2 — KRONIKE
- 19.20 Program za mladino: Obisk na ladji
- 19.45 Almanah
- 20.05 DNEVNIK

ZADEVA ROSENBERG

Danes pride na vrsto tretje nadaljevanje oddaje, ki govori o zakoncih Rosenberg in sicer o Ethel in Juliusu Rosenberg, ki ju je ameriško sodišče obsodilo na smrt in smrtno obsodbo tudi izvedlo, češ da sta izdala Sovjetom tajnosti v zvezi z atomsko bombo. Znano je, da je to bilo v dobi histeričnega boja proti vsemu, kar je naprednejše v ZDA, bilo je to v dobi proslulega dočva na čarovnice McCarthyja, ki je videl na vsakem koraku rdečo nevarnost in s tem veliko škodoval ne le ameriški znanosti, pač pa tudi ameriški umetnosti. Proces proti zakoncem Rosenberg je bil izrazit političen proces, katerega posledice so šle daleč preko ameriške meje. Ko danes objavljamo to zadevo, se človeku zazdi, da bi bilo kaj takega v sicer tako razviti deželi kot so ZDA nemogoče. Toda zadeva Rosenberg je dokumentirano prikazana in torej odraža dejansko stanje izpred 20 let.

21.50 Športna sredi, ob koncu DNEVNIK in Danes v parlamentu

Drugi kanal

- 12.30 O tem govorimo: Tednik znanosti, kulture in aktualnosti
- Danes je na sporedu peta oddaja pod gornjim naslovom. Oddaja se je začela 27. oktobra in je doslej obravnavala vrsto aktualnih problemov s kulturnega in socialnega področja, pa tudi s področja vsakdanjega dogajanja, saj so na primer pred teklen obravnavali vprašanje umsko prizadetih otrok, ki jih skuša družba potisniti ob stran, pa tudi vprašanje vulkanovskih izbruhov ter vprašanje rehabilitacije Lutra, o čemer je govoril pater Sorge
- 13.00 DNEVNIK 2 — OB 13. URI
- 13.30 Slovarček: Quasar in naivo
- 17.00 Program za mladino: Lutke in marionete
- 17.30 Konni in njegovi prijatelji: Ponnny, TV film
- 18.00 Poljudna znanost: Informatika

Današnje tretje nadaljevanje, ki govori o računalnikih in drugih elektronskih napravah ter o njihovi uporabi in uporabnosti, nosi naslov «Pomen algoritma»

18.25 Rubrike DNEVNIKA 2: parlament in šport

18.45 Drops: Tehnologija

V današnjem 12. nadaljevanju je zelo zanimive in odlično pripravljene ter komentirane oddaje pridejo na vrsto štirje kratki filmi, ki bodo imeli za osnovo vprašanje tehnologije, oziroma posledice tehnologije v vsakdanjem življenju

19.45 Dnevnik 2 — ODPRTI STUDIO

20.45 DNEVNIK 2 — RING

Zanimiva oddaja, ki priteguje vedno več pozornosti, bi postala še bolj zanimiva, če bi od časa do časa upostavila v krogu tudi bolj preproste človeka in ne vedno same vrhunske ljudi. Sicer pa je možno, da bo nocojšnja oddaja izredno zanimiva, kolikor bo držalo, da pride na vrsto sam Enrico Berlinguer, glavni sekretar italijanske komunistične partije. Toda poleg Berlinguerja se omenjajo tudi drugi vidni predstavniki javnega življenja, tako n. pr. notranji minister Cossiga, komisar za potresno področje v Furlaniji Zamberletti itd.

21.30 Losejerna džungla: «IL SERVO» film

Ob koncu DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 8.10, 9.00 in 14.05 TV SOLA: Kiparska zbirka, Literatura, Kocka, Risanka
- 16.50 E. Peroci: Nina in Ivo, otroška oddaja
- 17.05 Obzorini
- 17.25 Atene: NOGOMET AEK — CRVENA ZVEZDA
- 19.15 Risanka
- 19.30 DNEVNIK
- 20.00 Film tedna: MUMIJA

Film je režiral Chadi Abdel Salam, eden redkih egiptovskih režiserjev, ki dosledno zavrača vpliv zahodne kinematografije in hkrati skuša osvestiti domače občinstvo. In prav to je glavna tema filma Mumijs, ki je namenjena egiptovskim gledalcem, govori pa o zgodovini egiptovske dežele. Pri tem se režiser spretno izogiba didaktični obliki, pa čeprav hkrati poučuje in vzgaja. Vse skupaj je zavl v napeto zgodbo o grobnici, v kateri so mumije dolge dinastije vladavcev, o čemer pa nihče nič ne ve

21.45 Miniature: Kitarist Mikula

22.00 DNEVNIK

Koper — barvna

- 19.55 Otroški kotiček
- 20.15 DNEVNIK
- 20.35 Športni dogodoki
- 22.25 SLAST DOLŽNOSTI — nadaljevanje

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 11.30, 12.45, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila: 7.20 - 12.45 Dom in izročilo; glasba in kramljanje, Dogodki iz naše zgodovine; Koncert; Ženski liki; Glasba po željah; 15.00 - 15.30 Program za mladino; Kulturna beležnica; Z glasbo po svetu; V zrcalu časa; itd.; 16.00 - 19.00 Kultura in delo; Solisti; Program za najmlajše; E-nodejanka «Botra Nerga», Lahka glasba.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 17.30, 18.30, 18.30 Poročila: 7.40 Jutranja glasba; 8.35 Glasbena galerija; 10.10 Otroški kotiček; 11.15 Grupa Iyer; 12.05 Glasba po željah; 14.00 O samoupravi; 14.10 Zborovsko petje; 14.45 La Vera Romagna; 15.00 Znanstvena oddaja; 16.45 Med rokaki v zamejstvu; 17.00 Po samoupravni poti; 17.10 Izložba hitov; 18.00 Progresivna glasba; 18.35 Iz priljubljenih op; 20.00 Zbori v večeru; 21.00 Literarna oddaja; 21.35 Pisanja glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 7.30 in 8.50 Kronike, budilka, popevke ob kavi; 9.00 in 10.35

Horoskop

tranzij urah. Skušajte se nekoliko otresti oskrbi.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Braniti boste morali svoje stališče. Glede čustvenih zadev vse prav, kot se nikoli.

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) Pazite, da ne boste svojih naporov usmerili po najmanj primerni poti. Bodite bolj nepristranski.

SKORPIJON (od 23. 10. do 21. 11.) Prišlo bo do večjih sprememb, ki vam bodo koristile. Kaj malo bo

zadoščenja v krogu onih, ki jih imate radi.

STRELEC (od 22. 11. do 20. 12.) V vašem delu boste imeli precejšnji uspeh. Deležni boste velikega zadoščenja.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Preizkušeni bosta vaša kritičnost in sposobnost. Ne nasedajte razpoloženju okolja.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Ne prepustite ničesar golemu naključju. Nekdo se bo neslano poslal z vami.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Na pot boste morali, vendar pa le zaradi poslov. Srečanje, ki bi se znalo spreminjati v ljubezen.

Pri SPZ se ponovno oživlja fotografski klub

Če je danes fotografija tako uveljavljena, kot niki poprej, gre pripisati dejstvu, da je težko najti kako panogo človeškega udejstvovanja, kjer bi ta ne bila prisotna v tej ali oni obliki. Dnevno srečanje s fotografijo se nam, torej, zdi kar nekam samo po sebi ujemno. Ne da bi se spuščali v naddrobno analiziranje vloge, ki jo ima fotografija v sedanjih družbi, jo lahko smatramo — ob upoštevanju tako silnega razvoja in vesplošne rabe, naj bo na osnovi direktnega opazovanja narave in pa sodelovanja pri izgradnji kulture ter vzgojnega učinka, ki ga ima za človeštvo — za enega izmed najpomembnejših izumov človeštva. Vzgojne učinke fotografije, ki prihajajo od izraza v dnevnem tisku, revijah, knjigah, na razstavah in še mnogo kje drugje, lahko uvrstimo med uspehe, naj bo na kulturno — gospodarskem, političnem, kakor na mnogih drugih območjih človekovega udejstvovanja.

Prav v zvezi s takim mnenjem se je v okviru Slovenskega prosvetne zveze sestala skupina mladih fotoamaterjev, da bi ponovno obudili delovanje nekoč že obstoječega fotografskega kluba. Kakšen bo uspeh takega namena, še ni dano vedeti. Vsekakor je pozitivno, da se je na prvi — imenujemo jo tako — ustanovni seji že zbralo dvajset ljubiteljev fotografije. Sklenjeno je bilo, da bo mlade fotoamaterje začel uvajati v fotografijo nasplošno preji, in fotografsko umetnost pozneje, znani slovenski

mojster fotografske umetnosti Jože Kološa - Kološ. Predavanja se bodo začela prvi teden decembra, vseh skupaj bo kakih osem do deset, zajemala pa bodo tehnično črno - bele fotografije.

Predavatelj bo udeležencem tečaja prikazal, kako mora biti v resnici umetniška fotografija v službi razvoja človeške družbe, kako je njena prva dolžnost, da za ustrezni sredstvi ustvarjalno ponazarja vso živo stvarnost družbene danosti ter s pomočjo umetniške svojiskosti v največji meri prispeva, da bi si človeštvo čim uspešneje utiralo svojo pot naprej, se zlasti pa naj bi njena naloga bila, da razvija človekov duh ter plemeniti njegov značaj in širi smisel za lepoto.

Nadalje bo prikazano in pojasnjeno vprašanje kompozicije fotografske slike, ki temelji na harmoniji vseh razmerij, zlasti pa zaradi tega, ker kompozicija krepi oziroma podčrta izrazno moč slike. Fotografija naj bo sporočilo fotografa tistim, ki jim je prikazana, ki jo gleda. Namen sporočila pa je, da ljudem v vizualni obliki sporoči, kar fotograf čuti, da jim mora posredovati. Neko delo ima vrednost le takrat, kadar je avtor sam sposoben, da mu jo da. Torej o teh in še o marsikateri drugi stvari bo govor na predavanjih. Seveda se bodo udeleženci spoznali s fotografijo tudi v praksi, in sicer v laboratoriju ter na izletih na Kras in v Istro, kjer bodo lahko «izurili oko» v iskanju lepih in zanimivih motivov.

«Gigauka Ha» - Jože Kološa - Kološ

NOGOMET

V OSMINI FINALA POKALA UEFA

Juventus računa danes na osvojitev obeh točk

Teško gostovanje Milana v Bilbao - C. zvezda v Atenah

Juventus, ki je skupno s portugalskim Sportingom še edino evropsko moštvo, ki v svojem ligaskem prvenstvu ni bilo premagano, bo danes v Turinu igral proti sovjetski ekipi Šahtjor iz Donecka. Namen Turinčanov je doseči enak izid, kot so ga dosegli proti enajsterici Manchester United, katero so premagali s 3:0. Tak izid bi italijanskemu moštvu zagotavljal dobre možnosti za napredovanje, saj bi v povratnem srečanju v Ukrajini sovjetska ekipa le težko nadomestila tak zaostanek. Trenerja obeh ekip nimata težav s sestavo svojih enajsteric, ki bosta verjetno igrali (pod vodstvom jugoslovanskega sodnika Maršimoviča) v naslednjih postavah:

JUVENTUS: Zoff, Cuccureddu, Gentile, Marchetti, Spinosa, Scirea, Causio, Tardelli, Boninsegna, Benetti, Bettiga.

ŠAHTJOR: Degterjev, Jaremčenko, Roudakov, Kondratov, Piank, Čevljuk, Vasine, Sokolovski, Režnik, Dudinski, Safonov.

Gostovanje Milana v Bilbao v osmini finala za pokal UEFA bo manj sproščeno od Juventusovega nastopa. Milan čaka namreč v nedeljo v italijanskem prvenstvu izredno pomemben derbi z Interjem in Marchioro bo moral ineti med tekmo z Atletico to stalno pred očmi. Osnovna naloga Milana v Milanu torej ne bo zmaga s čim več zadetki, ampak skrb, da se izmaže iz te tekme s čim manj goli v lastni mreži, pa tudi s čim manj poškodbami pri igralcih.

Postava Milančanov bo, kot kaže taka:

Albertosi, Sabadini (Anquilletti), Maldera, Morini, Bet, Anquilletti (Turone), Rivera, Biasoli, Vincenzi, Capello, Bignon.

Beograjska Crvena zvezda bo v Atenah igrala proti grškemu AEK. Beograjčani na to srečanje ne odhajajo ravno lahkega srca. Nobena skrivnost ni, da je ekipa (kljub vodstvu na prvilaskih lestvicah) trenutno v krizi, kar je potrdil tudi nedeljski poraz proti Budućnosti. Poleg tega bodo Beograjčani igrali v Atenah tudi nekoliko okrnjeni. Če k temu dodamo, da predvaja AEK v oster in hiter nogomet ter ima v svojih vrstah več izvrstnih posameznikov, potem lahko že pričakujemo v tej tekmi oster boj za točke.

Crvena zvezda je napovedala za srečanje z Grki to postavbo:

Kajanić, Jelikić, Radović, Muslim, Jovanović, Bogičević, Lukić, Filipović, Šestić, Nikolić.

SREDNJEVROPSKI POKAL

V Novem Sadu bo danes zanimala tekma med domačo Vojvodino in praško Slavijo. Novosadčani napovedujejo sicer start na obe točki, to da videli borbo, kaj bodo k temu rekli Čehoslovaki. V prvem kolu so brez težav in nadvo prepričljivo premagali budimpeštanski Vassas z 2:0 in prav nič ne skrivajo svojih ambicij tudi za srečanje z Vojvodino.

Udinese v težavah

VIDEM, 23. — Zaradi nesporazuma med vodstvom Udineseja in nekaterimi predsedniki «Udinese cluba» je predsednik videmskega moštva Teofil Sanson dal ostavko.

SPORT NA TV

Italijanska televizija bo drevi, ob 21.50, po prvem sporu neposredno prenašala košarkarsko tekmo IBP Rim — Aris Solun za Koracev pokal.

ŠPORTNO POTAPLJANJE

IZREDEN DOSEŽEK

MAYOL: 100 M

PORTOFERRAIO, 23. — Francoz Jacques Mayol je dosegel globino 100 metrov in s tem po-

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji

sklicuje v sredo, 8. decembra 1976, ob 8.30 v prvem in ob 9. uri v drugem sklicanju v Grogričevi dvorani v Trstu, Ul. Geppa 9

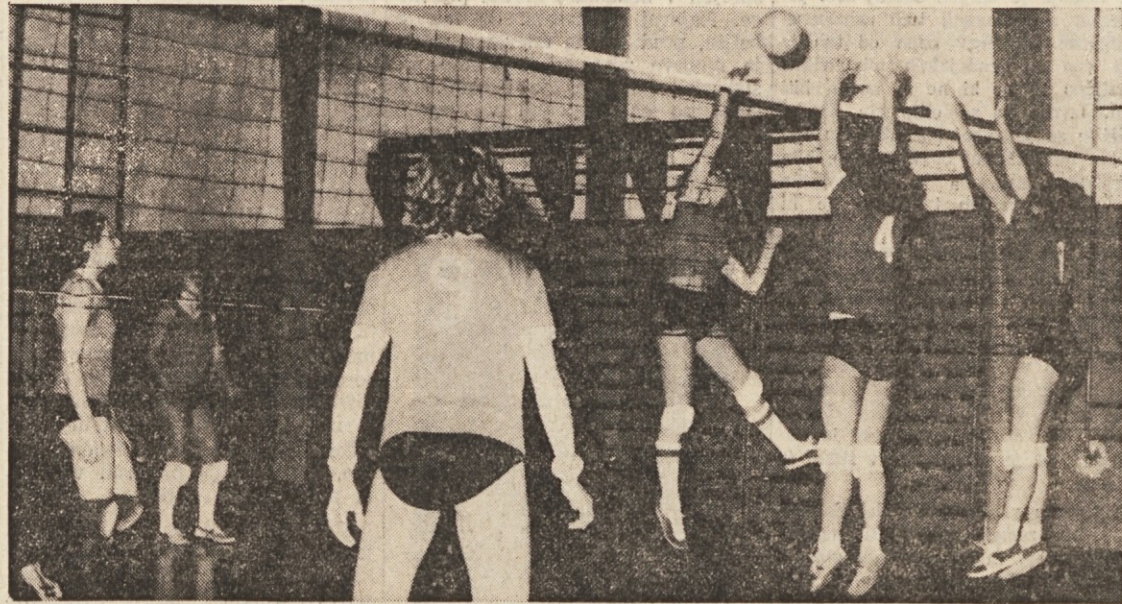
6. REDNI OBČNI ZBOR

Dnevni red:

- Otvoritev občnega zbora
- Izvolitev predsedstva občnega zbora
- Izvolitev volilne komisije
- Poročila
- Pozdravi in diskusija na poročila
- Zaščitnica staremu odboru
- Volitve novega odbora
- Razno

stavil nov svetovni rekord v globinskem športnem potapljanju z zadržanim dihom, torej brez dihalnih naprav. Pod vodo je ostal 3 minute in 33 sekund.

49-letni Mayol je že doslej dosegel velike globine (uradno 92 metrov, poluradno pa celo 97 metrov) je pravi medicinski fenomen, za katerega se zanimajo zlasti znanstveniki. Ko se potopi v velike globine pade namreč njegov srčni utrip na

Posnetek z mladinske odbojarske tekme Julia — Sloga

NOGOMET

V NARAŠČAJNIŠKEM PRVENSTVU

Brežani osvojili dragoceno zmago

Prijetno je presenetil Sancin - V prvenstvu kadetov je Vesna igrala neodločeno

Roianese — Breg 1:2 (0:0)

ROIANESE: Ferfoglia, Cocollo, Costanza, Satteda, Tominc, Scocchi, Saina, Sani, Fragiaco, Catalin, Panizut.

BREG: Mauri, Grizoni, Mahnič, Sancin, Razem, Lovrenčić, Calzi, Klajban, Kalin, Zonta, Arduini.

STRELICI: Kalin, Calzi in Panizut (R).

Naraščajniški Brega so se prejšnjo nedeljo spoprijeli na Opčinah z Roianesejem. Tekmo je 'stalno' ovirala burja, ki je v prvem polčasu pihala domačinom v hrbet. Brežani so s tem delu tekme pokazali zobe in so s Sancinom na čelu hrabro zaustavljali nasprotnikove napade.

Po odmoru se je potek srečanja znatno spremenil. Igra se je praktično razvijala na Roianesejevi polovici igrišča in sad Bregovih napadov je prišel kmalu na dan, saj je Kalin v deveti minuti prvič potresel Ferfoglievo mrežo. Sedem minut kasneje pa je Calzi dosegel še drugi gol za 'plavce'. Pot do gola je izlegla lahka in zato so vse Bregove konice iskale osebnih zadetkov. Kot se pogostoma zgodi v takih slučajih, se

je obramba Dolinčanov odkrila in tako je Panizut v protinapadu znižal razliko. Do konca tekme je manjkalo pa premalo, da bi se lahko izid še spremenil.

Po lepi tekmi s Costalungo v prejšnjem kolu so tudi tokrat naši naraščajniški dokazali, da če hočejo lahko, lepo zaigrajo in lahko dajo društvu še več zadoščenja. Prijetno je tokrat presenetil Sancin v vlogi 'stoperja' saj je svojega nasprotnika gladko nadigral.

Jolo

KADETI

Vesna — S. Giovanni 1:1 (0:0)

VESNA: Eva, Kavačić, Alessio, Šiban, Košuta, Babuder, Guštin, Piv, P. Košuta, Degrassi, Kocjančič.

STRELICI za Vesno: Darjo Košuta. KOTI: 5:13.

GLEDALCEV: 20.

Proti favorizirani enajsterici S. Giovanni je Vesni uspelo v prvem polčasu na domačih tleh (s pomočjo burje) izbojevati dragoceno točko, čeprav je bila prikazana igra nekoliko neorganizirana in večkrat prekinjena zaradi hudega vetra.

Vesna je v prvem polčasu zaigrala previdno v obrambi in je večkrat napadala s protinapadi, ki so jih nasprotniki večkrat zaustavili s posegi v kot. 'Plavi' so kote izkoristili in v 25. min. povedli s spretnim zadetkom z glavo odličnega branilca Košute, ki je tokrat skupno s Kovacčem bil najboljši mož v vrstah Križanov. S. Giovanni pa je takoj pritisnil na Evova vrata, toda do izenačenja je prišlo šele v 30. minuti drugega polčasa, ko so tudi gostje izkoristili strel iz kote.

Mnogo je bilo seveda tudi neizkoriščenih predločkov in strelav z obeh strani, saj so 'rdeče-črni' zadeli tudi prečko.

Vsekakor je za Vesno nedolčen izid povsem zaslužen, saj je S. Giovanni ekipa, ki se ne da zlahka premagati, čeprav je burja predstavljala za Tržačane res hudo preglavico.

P. K.

Vendar ga je le zadela kazen. Leta 1942 je streljal na partizane. Toda partizani so merili bolje in lovec je padel.

Rok je povedal še zgodbo o grajskem lovcu Brezniku, ki je samovoljno ustrelil nekega dvorjara, očeta sedmih otrok, Lašekarja, ko je šel v dvorisko koč s košem za hrano na rami. Vtem sta se že vrnila Grega in Pijo. Prišla sta močnega starega srnjaka.

Grega je bil strasen lovec. Nekoč smo že vso noč hodili v dežju in temi. Bili smo povsem izčrpani. Blizali smo se neki kmetiji. Tedaj pa se je oglasil Grega:

«Pri Plesnikarju so že čisto oskubljeni...»

«O, Plesnikarjevi še ne bodo stradalili!», ga je brž zavrnil Rok, ki je vedel, kam Grega meri. Ta pa se ni dal ugnati tako hitro.

«Tudi tej hiši se moramo malo oddolžiti... Po gamsa bi šel.»

«Kar pojdi,» je slednjič dejal Lojz, ki je bil prav slabe volje in je še komaj prestavljal noge.

Grega je že izginil. Ko smo se pri Plesnikarju malce oddahnili, se je že prismejale Grega. Roke je imel krvave, za titovko pa v krvi namočeno vejico. Slekli si je srajco in jo ožel, da je kar kapljalo od nje.

«Lovec pa res tako trpi, kakor kamen na cesti,» je pripomnil Rok, ki se mu je Grega zasmilil.

Kjerkoli je Grega hodil, je bilo dovolj gamsovega in srnjakovega mesa. Zaradi lova so ga že začeli zbadati. Ta pa se je branil:

«Odstreliti pa že moram sam, ker si drugi ne upajo.»

«Vrag te bo vzel,» ga je zavrnil Lojz, če boš hotel sam odstreljavati v vsem tem obširnem revirju Jepe, Košute, Storičiča, Bočne, Pece pa še Svinške planine...»

«Saj bom kmalu naučil še druge. Že imam nekaj kandidatov, ki bodo po vojni lovski čuvaji,» je nadaljeval Grega, ko da bi bil že upravnik državnih lovišč.

TEKMOVALNI SPORED JE ŽE SESTAVLJEN

NA SREDOZEMSKIH IGRAH V SPLITU BODO TEKMOVALI V KAR 24 ŠPORTIH

Staneta Dolanca, sekretarja IK predsedstva CK ZKI, so izvolili za predsednika organizacijskega odbora SI

BEograd, 23. — Včeraj so v Beogradu sestavili organizacijski odbor za 8. sredozemske igre 1979, ki bodo na sporedu v Splitu. Predsedstvo organizacijskega odbora je sprejel Stane Dolanc, sekretar izvršnega komiteja predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije.

Prireditelji odbor sredozemskih iger je sklenil, da bo na sporedu 24 športov naslednji:

atletika (olimpijski spored)
kolesarstvo (posamezni in ekipno)
boks
dviganje uteži
gimnastika (olimpijski spored)
hokej na travi
jadranje (laser, FIN, LH, FD in 470)
judo (moški in ženske)
kajak na mirnih vodah
konjenišvo (ovire)
košarka
sabljanje
nogomet
odbojka
plavanje (19 disciplin)
rugbi
rokomet
rokoborba (prosta in grško-rimska)
skoki v vodo
streljanje (pištola in puška)
tenis
vaterpolo
veslanje (olimpijski spored)

Predlagali so, da bi na teh igrah tekmovali tudi v lokostrelstvu, balinanju in padalstvu, vendar pa te panoge ne bodo sodile v uradni program.

Predlagali so tudi, da bi tekmovali v šahu, vendar so ta predlog odbili.

Pač pa so sklenili predlagati na zasedanju odbora za sredozemske igre, naj bi priredili posebne sredozemske šahovske igre.

V primerjavi z zadnjimi SI, ki so bile v Alžiru, bodo imeli v Splitu na sporedu šest panog več in sicer bodo to veslanje, konjenišvo, hokej na travi, kajak, rugbi in namizni tenis.

Poraz Jugoslovanov

Jugoslovanska državna košarkarska reprezentanca, ki je trenutno na turneji v ZDA, je v svojem prvem srečanju doživela poraz. V El Pasu jo je premagala peterka takske univerze s 73:65.

MINIBASKET

TURNIR LIBERTAS

Tretja zaporedna zmaga mladih borovcev

Bor — Libertas B 59:49

BOR: Semen A. 3, Semen S. 2, Pertot 16, Volk 4, Bradassi 30, Taučar A. 2, Krapež, Ambrosi 2, Slama, Zaccaria.

LIBERTAS B: Gori 8, Vodarich 31, Coslovic, Nardini 4, Girardini, Solaro, Romeo, Zuccato, Berger in Tveisan 6.

Borova najmlajša ekipa je dosegla danes svojo tretjo zaporedno zmago na turnirju Libertasa. Na domačem igrišču je premagala Libertas B z rezultatom 59:49. Po prikazani igri je bil Bor gotovo boljši,

vendar so gostje s požrtvovalnostjo proti koncu tekme razliko znižali na 10 košev. Navijači Libertasa so se pokazali med tekmo zelo nestrpni, ker so bili prepričani o zmagi lastne ekipe.

ODBOJKA

PRVENSTVO MLADINK

Zadnja tekma Borovih mladink

Drevi bodo odbojkarice Bora odigrale še zadnjo prvenstveno tekmo v konkurenci mladink. Ne glede na končni izid z OMA pa slovenske zastopnice nimajo več nobenih možnosti za končno zmago. Tudi v primeru, da Bor zmaga s 3:0, bodo drevišnje nasprotnice slovenskih odbojkaric končne zmagovalke.

Prav zaradi tega je pričakovati zanimivo srečanje. Prvo tekmo so borovke gladko izgubile, ker so igrale močno okrnjene (brez Glavinove in Kusove). Ker je okrevala tudi slednja, bo tako Bor v tem poslovlinem srečanju zaigral z najmočnejšo postavo in tako so možnosti, da nudijo močan odpor nasprotnicam toliko večje.

Če domačinke naletijo še na dober dan, ni rečeno, da ne pospravijo še tretji par točk, kar bi nedvomno bilo veliko zadoščenje.

Tekma se bo igrala na stadionu «1. maj», s pričetkom ob 19. uri. G. F.

KOŠARKA

Spodrsrljaj Sežancev v tekmi s Trnovom

Kras bo v prihodnjem kolu igral doma z Ježico

Trnovo — Kras 103:93 (52:37)

TRNOVO: Jakhel 12, M. Šager 5 (5:1), Pucher 5 (5:3), Kozamer 22, Matičetov 22 (5:2), Avenšek 9 (2:1), Kozak 4 (2:2), J. Šager 24 (3:2).

KRAS: S. Brezec 9 (6:3), Zaro 8, Korljan 2 (3:0), H. Brezec 34 (12:8), Katonar 18 (7:6), Mask 2, Tavčar 10, Žiberna 10 (7:6).

Trnovčani so začeli srečanje zelo uspešno, saj so v 13. min. po zaslugi Matičetova in Kozamerika, ki sta zadevala v koš kot za stavo iz

Poletova mladinska košarkarska ekipa s trenerjem Tavrčarjem

Minibasket: Stare v vodenju žoge med tekmo Bor — Kontovel

V 1. SLOVENSKI LIGI

KOŠARKA

Hud poraz Doma

Mobilcasa Krm. — Dom 103:55 (48:19)

DOM: Košuta, Fait 1, Mauro Dorinik 8, Brescian 2, Semolić 25, Marušić 2, Prinčič 8, Ugo Dornik 2, Devetak 7.

V prvi tekmi košarkarskega prvenstva kadetov je goriški Dom doživel hud poraz. Igralci slovenskega moštva so bili (razen treh) vsi mlajši od nasprotnikov, dva celo za tri leta.

Za domovce je bil usoden začetek prvega polčasa, saj niso v prvih petih minutah dosegli niti enega koša, medtem ko so jih mladi Furlani dosegli kar 18. To je sicer tudi razumljivo, kajti slovenska peterka je stopila na igrišče povsem neopretna. Tekma se je namreč pričela že ob 15. uri in skoraj vsi domovci končajo s šolskim poukom šele po 13. uri. Poleg tega so si vsi igralci razmeroma hitro nabrali veliko število osebnih napak, kar je seveda vplivalo na nadaljnji potek igre. Peter Brumen, ki je ob tej priložnosti redil mlade Goričane (stalnega trenerja so domovci dobili šele prejšnji teden) je poskušal z raznimi menjavami preusmeriti potek igre, toda kljub prizadevanju nastopajočih se slika na igrišču ni spremenila.

Domača peterka je dobro zaigrala le v začetku drugega polčasa, toda razlika iz prvega je bila tako velika, da je ni bilo na noben način mogoče nadoknaditi. Domovci so ponovno pustili na koncu tekme. V želji, da bi poraz nekoliko emilili, so popoldnoma zamenjali obrembo, kar je furlenska ekipa izkoristila ter s hitrimi pretnapadi kot za šalo dajala koše. Pri tem se je najbolj znel mlajši kapetan Capello, ki je v zadnjih treh minutah dosegel kar 20 točk!

Poraz, čeprav huda, ne sme demoralizirati slovenskih igralcev, kajti prvenstvo je še zelo dolgo in bodo se imeli priložnost pokazati svojo pravo vrednost. Pod vodstvom stalnega trenerja bi morala vsakokrat priti na dan boljša uigranost ekipe in dobri rezultati bi ne smeli izosteti.

Prihodnjo tekmo bodo igrali domovci na domačem igrišču proti ekipi ACLI iz Ronk. Tekma bo v dijaškem domu v Gorici in sicer v soboto, 27. novembra, ob 16. uri.

Vili Prinčič

JUTRI NA KONTOVELU

Prijateljska tekma

Kontovel — Bor

V okviru priprav za prvenstvo kadetov bodo jutri Kontovelovi kadeti igrali prijateljsko srečanje z Borovimi mladinci.

Tekma bo ob 19.15 v telovadnici na Proseku in bo zadnji test za Kontovelove kadete pred drugim kolom prvenstva kadetov. V prvem kolu bi morali namreč Kontovelci igrati proti Don Boscu. Srečanja pa niso odigrali zaradi premočne burje.

Grega je še vedno neumorno pripovedoval o svojih lovskih podvigih. Vsi smo že poznali njegove lovske zgodbe, ki jih je pripovedoval zelo prepričljivo. Najbolj sta nam bili všeč dve:

Prva je bila o nekem starem gamsu. Ta je imel rogove že tako obrabljene da so bili podobni rogovom domače koze. Grega ga je ustrelil na Košuti in ko ga je prinesel, so ugotovili, da je gams križan z domačo kozo ali pa s kozorokom. Grega je bil tedaj več divji in je pričel tovariše, da je le gams tako star in da ima najmanj dvajset let.

V drugi pa je bilo govora o doživljanju, ki bi bil skoraj usoden za Grego. Z Lukom sta zalezovala gamsa v Maloveršnikovih pečeh nad Obirsko. Plezala sta v polni partizanski opremljeni po peščenih skalah, ki so nevarne še za opremljene hribolazce. Zašla sta tako visoko v skale, da nista mogla ne naprej ne nazaj. Oba sta začela «moliti pokoro» ter se poslavljati od življenja. Grega pa se takrat ni zapustil humor in je dejal Luki: 'Vidiš, če naju fašisti ne morejo pobiti, se bova pa sama'. Navsezadnje pa sta iztaknila v skalovju neko korenino in ta ju je rešila.

Tako smo si krajšali čas. V dnevnik pa sem tiste dni zapisal:

«Tov. Mirko je dober vojak in strateg, le da si zaradi svoje prostorskečnosti ne zna ustvariti dovolj avtoritete. Sicer pa sem prepričan, da se bo bataljon precej dobro uveljavil v Svinški planini. Sovražne patrulje štejejo le dva do deset mož. V tisti veliki hajki je bilo samo 700 nemških vojakov; torej za tak teritorij prava malenkost.

Sedaj smo na naši jezikovni meji. Tod so že sami Avstrijci. Celot pastir je že «lofutolar». Avstrijec. Med potjo pa sem opazil, da si prebivalci silno želijo Jugoslavije, teh je kakih 80 do sto. Res, nisem se zamen veseliti pohoda čez Dravo. Opazil sem neizmerno veliko zanimanje

za naše gibanje. Zglasili smo se pri mnogih kmetih, a povsod velike simpatije. Zelo zelo lahko bo našim političnim delavcem... Spoznal sem, da bi se dalo silno hitro in lahko organizirati. Vsa poročila, ki smo jih dobivali s te strani, so bila le krinka za nedelavnost. Na poti Drava — Svinška planina sem obiskal osem kmetov. Med njimi je bil celo «bloklajter», ki je tudi «partajmitglid». Dal sem mu ultimatum, da nas ne sme naznaniti. Kako veliko je zanimanje za našo vojsko in kako velike so simpatije, kaže tudi to, kako govorijo o akcijah naše vojske. Pri nekem kmetu nad Grebiniem smo izvedeli, da je naša partizanska edinica uničila rudnik sljude in mobilizirala 200 delavcev. Kmet nam je pripovedoval o akciji s tako vnmemo in veseljem, da mi je kar piskalo v prsih. Ko pa smo dobili poznejše točna poročila, stvar seveda ni bila videti tako veličastna.»

BREZ COLNOV IN BREZ ZVEZE

V bataljonu sem ostal le toliko, da sem se pošteno najedel srnjakovega in jelenovega mesa. Nato pa sem (21. oktobra) s petimi prostovoljci odšel s Svinške planine spet k Dravi.

Moral sem vzpostaviti zvezo čez Dravo, poiskati domačine, ki so bili na dopustu in so želeli v partizane, moral sem ugotoviti odbore Osvobodilne fronte ter najti zvezo z okrajnimi aktivisti in sekretarjem Kristofom.

Približali smo se spet Dravi, toda kurirjev nismo našli. Zvedeli smo da je padla kurirska postaja na južni strani Drave. Komandir postaje je bil Sorlijev Ciril — Domen in ta je s svojimi štirimi tovariši padel v spopadu z Nemci v Komelju. Propadli so torej konci, ki so bili skriti na južnem bregu Drave, kajti za skrivališče so vedeli le Domen in njegovi.

(Nadaljevanje sledi)

KAREL PRUŠNIK - GAŠPER

Gamsi

75.

na plazu

Smejali smo se njegovemu dolgovoznemu govoru, on pa je nadaljeval:

«Na rami puška, na hrbtu oprtnik, tu notri pa srce in lovska vest! Lovski blagor in smrt fašizmu!»

Zasukal se je po vojaško in odšla sta kakor stara lovca, ki lovita v mirnih časih in se ne menita za nič drugega kot za lov.

Rok pa je pripovedoval o grajskem lovcu Hugotu in treh Gorenjcih:

Prišli so trije Gorenjci v Borovlje in kupili lovske puške. Bili so delavci iz Tržiča, niso imeli denarja in so skrivaj prišli čez mejo, skrivaj so se tudi vračali. Že so prišli v bližino meje in počivali v Potoku pri Kortah. Pa pride mlad grajski lovec in povpraša, kaj iščejo tod. Povedalo so mu, lovec pa zavpije «Roke kvišku», zgrabi pištolo in začne streljati v nič hudega sluteče fante. Dva sta bila takoj mrtva, tretji pa se je priveklo do Pristovnika v Kortah, kjer je hudo ranjen umrl. Ljudje so bili razburjeni. Čuli so le streljanje s pištolo, kar je dokazovalo, da delavci niso streljali. Pobil jih je kakor mačke. Žrtve so pokopali in na tistem nesrečnem mestu postavili križ. Grof pa je lovca nagradil s prav lepo puško.»

ZA SPREJETJE NOVE ČLANICE JE GLASOVALA TUDI ITALIJA

Varnostni svet OZN sklenil priporočiti sprejem Angole v svetovno organizacijo

Američani tokrat niso postavili veta, pri glasovanju pa so se vzdržali

NEW YORK, 23. — Varnostni svet svetovne organizacije je sklenil priporočiti generalni skupščini sprejeti Angolo v OZN. Za sprejetje je glasovalo trinajst držav, med katerimi je bila tudi Italija, vzdržalo se je ZDA, ni glasovala Kitajska.

Vprašanje sprejetja Angole v svetovno organizacijo je bilo na dnevnem redu seje varnostnega sveta že junija, takrat pa so ZDA postavile svoj veto. Danes je ameriški zastopnik v OZN Scranton dejal, da sodi ameriški sklep v okvir ameriške politike podpore afriškim rešitvam za afriška vprašanja ter si v skladu s spoštovanjem sklepov organizacije afriške enotnosti, ki je namreč uradno podprla zahtevo Angole po vstopu v OZN, Scranton je med vzklici za ameriško vzdržanje navedel dvome Washingtona o resnični neodvisnosti Angole, češ da je na njenem ozemlju prisotna močna kubanska vojska odprava, neustaljeno nadzorstvo osrednje angolske vlade nad ozemljem, obstoj močnih gverilskih enot v Angoli in še nekaj podobnih vzrokov. Američane v glavnem moti prisotnost Kubancev v Angoli, brez podpore katerih se vlada predsednika Neta baje ne bi mogla obdržati.

Za sprejetje nove članice so glasovali trije od petih stalnih članov varnostnega sveta (Velika Britanija, Sovjetska zveza in Francija) ter Italija, Japonska, Pakistan, Rumunija, Švedska, Libija, Gujana, Tanzanija, Benin in Panama. Kitajska se kot rečeno ni udeležila glasovanja.

Angolski predstavniki se je v svojem posegu zahvalili predvsem Kubi, Sovjetski zvezi in drugim socialističnim državam za pomoč, ki so jo nudile Angolcem v narodnoosvobodilni borbi, obenem pa je ostro obsodil stalen pritisk Južne Afrike, ki skuša na vse načine ogroziti angolsko notranjo varnost. Kar zadeva kubansko prisotnost v Angoli pa je dejal, da so kubanske sile tam na zahtevo angolske vlade in da za to ne potrebujejo niti ameriškega dovoljenja, niti dovoljenja kakršnekolik tuje sile. (f)

Preiskava o umoru Occorsia

FIRENCE, 23. — Sodniki in policijski funkcionarji, ki vodijo preiskavo

o umoru rimskega sodnika Occorsia, so se davi sestali, da bi preučili dosedanje izsledke svojega dela. Dober del srečanja so posvetili analizi rezultatov, ki sta jih dosegla sodnika Vigna in Pappalardo v Švici, govor pa je bil tudi o povezavah med italijanskimi in korziškimi prevratniki.

Sodnika bosta morala tudi preveriti alibi, ki ga je eden od obtožencev, Gianfranco Ferro, navedel za dan tedaj v Ostii skupaj s prijateljem in da je bil žrtev prometne nesreče.

NA ZATOŽNI KLOPI MAFIJC IN TIHOTAPCI

V napetem vzdušju začetek procesa proti morilcem Cristine Mazzotti

NOVARA, 23. — Pred novarskim porotnim sodiščem se je davi začel v zelo napetem vzdušju proces proti domnevnim ubijateljem in morilcem Cristine Mazzotti, 18-letnega dekleta, ki je bila ugrabljena 1. julija lani pri Comu in katere truplo so našli dva meseca pozneje na smetišču pri Galliateju. Sodna obravnava je bila odložena še preden se je dejansko začela zaradi odsotnosti dveh porotnikov, ki sta odgovarjala sodelovanje s pravico iz zdravstvenih razlogov. Prvi incidenti so izbruhnili že

pred sodno dvorano, kjer se je zbral okrog 2.000 studentov, ki so skušali preprečiti obtožencem vstop v sodno dvorano. Mladi demonstranti so začeli obmetavati s kamenjem avtobus, v katerem so bili mafijci in tihotapci. Ko je kljub vsemu vozilo prebrlo njihov blok, so se zgrnili v dvorano. Šele po posegu predsednika dr. Carosellija je bil vzpostavljen red in obravnava se je lahko začela. Pred tem so pri predsedniku protestirali tudi časniki, katerim je bil vstop v dvorano prepovedan in so lahko sledili dogajanju v neposrednem televizijskem prenosu v sosednji sobi.

Kot rečeno je bila obravnava takoj po začetku odložena, ker je moral dr. Caroselli najprej izpustiti vrzel v poroti. Ko je bilo zakonskim določilom končno zadosteno, se je sodni zbor vrnil v dvorano za nekaj minut in odložil razpravo do jutri, ko bodo na vrsti uvodni ugovori branilcev.

NEAPELJ, 23. — Proces proti neapeljskim napistom se še ni premaknil z mrtve točke. Kot pred nekaj meseci pripadniki samozvanih rdečih brigad v Turinu, tako tudi neapeljski prevratniki izigravajo pravico za zahtevo po samoobrambi. Poleg tega pa sodišče ni še rešilo vprašanja porotnikov: tu di tisti, ki so jih določili včeraj, se danes niso javili na sodišču.

Pred 70 leti

(Nadaljevanje s 4. strani)

šel v revščino. Leta 1903 je prodal posestvo in se preselil v Gorico. Pomagal je mladinskemu domu in se posvetil mladini, da bi ne prišla pod vpliv tujerodnih krogov. In kot smo povedali v začetku, je na današnji dan pred 70 leti umrl.

O Simonu Gregorčiču je bilo že veliko napisanega. Prvo obširno razpravo je napisal čeh prof. Dominik Strižbny, ki je bil v začetku prve vojne rezervni častnik in dober poznavalec slovenskega jezika. Bil je zaposlen pri vojni cenzuri na Brijunih.

Pri svojem opravilu je opazil, da je bilo o Gregorčiču izdanih veliko razglednic z vojaško in folklorno tematiko in z njegovimi verzli. Prišel je raziskovati, kdo je ta človek, ki ga pozna in ljubi malone vsak slovenski vojak. Strižbny je proučil vse, kar je bilo o Gregorčiču napisanega, in je ugotovil, da ima slovensko slovo veliko lirikov, da pa nobenega, ki bi bil tako resničen in odkrit kakor je Gregorčič, ker je takšnih lirikov malo na vsem svetu. Strižbny šteje Gregorčiča med največje svetovne lirike. Najbolj obširno in dokumentirano delo o pesniku je Franceta Koblarja delo »Sin. n Gregorčič, njegov čas, življenje in delo«. Sicer pa so skoraj vsi slovenski literat in tudi politični delavci spregovorili o Gregorčiču. Ivan Cankar na primer je zapisal:

»Pred 20 leti v onem zdavnem tako lepem času, ko se je rodila nova slovenska pesem, ta sijajna pesem Kettejeva, Murnova in Župančičeva, smo vsi, ki smo stali ob zibelki, napravili smrtni greh. Naše mlade oči so zamaknjeno strmlele v prihodnost; naše pšerno upanje je s širokim zamahom zavrglo preteklost; pa ni zavrglo njenih zmot, temveč tudi vse njene večne lepote. Če bi otroci ravnali njivo, bi trebili ljudsko, obenem gazili pšenico. Tako smo tudi mi zatajili Simona Gregorčiča, peveca po milosti božji. Usmili se človek svojih mladosti, odpusti ji vse! Tudi vse krivičnosti ji odpusti, zakaj še tiste so rodile zlahne sadove.«

Oton Župančič je Gregorčičevo liriko ocenil:

»Le rahlo, s plahimi prsti se je Gregorčič dotikal življenja... Njegov zvočni pesniški jezik je skoro breztelesen; on uporablja le izbrane besede, vsak krepkejši izraz je tej mehki duši profan.«

In v najbolj kritičnem obdobju slovenske zgodovine v času NOB in sicer v oktobru 1944 so na do-

PO GOLEM NAKLJUČJU NI PRIŠLO DO PRAVEGA POKOLA

Spodletel fašistični atentat na knjigarno Feltrinelli v Rimu

Pekleni stroj so nevtralizirali policijski agenti

RIM, 23. — Knjigarna »Feltrinelli« v Rimu je bila danes tarča bombnega atentata, na srečo pa so policijski agenti pravočasno nevtralizirali eksplozivni naboj, ki je tehtal skoraj trideset kile. O prisotnosti bombe v knjigarni je nekdo obvestil blagajničarja ob 11.45. »Pohitite takoj vsi na ulico, v knjigarni, na vaši levi strani, je pekleni stroj.« je dejal moški glas po telefonu. Takoj so obvestili policijo in odšli iz trgovine.

Na kraj so prihiteli policijski agenti in karabinjerji in mrlično iskali bombo. Iskanje je trajalo skoraj uro, pri tem pa so pomagali tudi uslužbenci knjigarne. In prav eden od teh je pod eno od prodajalnih miz odkril plastično torbo, ki ne bi smela biti tam. Izvedenec za eksploziv rimske policije se je takoj lotil dela in kaj kmalu nevtraliziral bombo, ki je bila tempirana tako, da bi eksplodirala tik pred zaprtimi trgovine. Če bi eksplodirala bi povzročila pravi pokol, saj je bilo v njej približno 700 gramov plastičnega eksploziva takega tipa, ki ga v Italiji ne prodajajo. Po mnenju preiskovalcev naj bi eksploziv prihajal iz Švice. Razstrelivo je bilo zavito v celofan z napisom »Bofors plastic explosive C A 2,3 lbs ft«, nato pa se v izvod dnevnika »Paese Sera«. Vse skupaj s timerom in baterijami pa je bilo zaprto v škatli iz lepene.

Knjigarna v rimski Ul. del Babbuino je bila zadnje čase tarča fašističnih napadov, ki se ponavadi zbirajo na bližnjem Trgu del Popolo. V zadnjih treh mesecih so fašistične skvadre kar petkrat napadle knjigarno, razbile okna in poškodovale prodajalne mize in police. Kot kaže je moški, ki je telefoniral in obvestil o prisotnosti peklenkega stroja, povedal, da so bombo postavili »montone ros«. Gre za znano argentinsko levičarsko peronistično organizacijo, preiskovalci pa menijo, da gre za poskus, da bi preiskavo preusmerili v kroge levice, medtem ko gre za očitno fašistično provokacijo, ki bi ugnela povzročiti pravi pokol. (f)

V tem času je iz partizanske tiskarne izšla lepa izdaja njegovih poezij, izšla je pesmarica in poselna brošura, posvečena njegovemu spominu. Izdana je bila njegova slika in izšli so članki v vseh naših tedajšnjih srednjih listih. Poleg primorskega delovnega odbora je bil ustanovljen tudi vseslovenski odbor za proslavo Gregorčičeve obletnice.

MOSKVA, 22. — V začetku leta 1976 je Moskva štela natančno 7 milijonov 734 tisoč prebivalcev. Podatek so objavili v knjižici »Moskva v številkah«, ki jo je izdalo založniško podjetje »Statistika«. Prebivalstvo sovjetskega glavnega mesta je v zadnjem stoletju naraslo za 12-krat.

V 75. LETU STAROSTI

Umrl je André Malraux

«živa legenda» Francije

Bil je priča kitajski revoluciji, španski državljanski vojni, francoskemu odporu proti nacizmu in po vojni De Gaullovo sodelavec

PARIZ, 23. — Francoski pisatelj André Malraux je umrl danes zjutraj v pariški bolnišnici »Henri Mondor«. Imel je 75 let. V torko so ga sprejeli v bolnišnico zaradi pljučnice. Najprej je kazalo, da mu je boljše, pred dvema dneva pa se je njegovo zdravstveno stanje poslabšalo, danes pa je izdihnil. Po smrti so ga prepeljali v njegovo stanovanje.

Smrt Andreja Malrauxa, čeprav ni prišla nepričakovano, je povzročila val sočutja v vsej Franciji. Radijske postaje so prekinile odda-

na raven epopeje. Že v mladih letih se je sestajal z velikimi imeni traja v pariški bolnišnici »Henri Mondor«. Imel je 75 let. V torko so ga sprejeli v bolnišnico zaradi pljučnice. Najprej je kazalo, da mu je boljše, pred dvema dneva pa se je njegovo zdravstveno stanje poslabšalo, danes pa je izdihnil. Po smrti so ga prepeljali v njegovo stanovanje.

Od mladostnega pravega avanturizma v letih okrog 1923 se je kmalu sprevrnil v avanturista v najboljšem pomenu te besede. Po svojem prvem potovanju v Azijo je napisal knjigo »Človeški pogoji«. Proučeval je vzhodne jezike in umetnost in kmalu objavil slovito knjigo »Papirna luna«. V 30. letih, ko se je začel odpor proti nacifašizmu je bil ustanovitelj »odborna antifašističnih intelektualcev«. V španski vojni je bil komandant letalskih sil mednarodnih brigad. V marcu 1944 se je pridružil francoskemu odporu gibanju proti nacizmu. Leta in pol kasneje je prekinil svoje stike s francosko komunistično partijo, kateri se je pridružil v skupni antifašistični borbi.

Neposredno po vojni — medtem je napisal knjigo »L'Espoir«, v kateri je na epski način opisal špansko tragedijo — se je avanturist Malraux spremenil v Malrauxa — degolista. Bil je minister za informacije, vsedrjavni delegat degolističnega gibanja, minister za kulturo in kot pisatelj je poveljeval delo generala De Gaulle. V letih 1948 do 1975 je napisal vrsto knjig, med katerimi zadnje »Hötes de Passage« (1975). Malraux je tudi z velikim spoštovanjem pisal o narodnoosvobodilnem boju jugoslovanskih narodov.

Šele ob zatonu življenja, v času njegove plodne starosti, se je zdelo, da se je Malraux odrekel svojemu večnemu skrivnostnemu iskanju in prevladovanju samega sebe in svojih velikih vrstnikov in po zadnjem navdušenju za generala De Gaulle se je umaknil na svoj osebni Olimp in prepustil drugim, da ga poskušajo posnemati ali izbirati kot učitelja. Revolucionarni pisec se je po lagoma spremenil v esejist in v rafiniranega teoretičnega umetnosti.

André Malraux

je, da bi sporočile žalostno vest. Vsi trije televizijski programi pa že pripravljajo posebne oddaje, ki bodo verjetno šle na ekran že danes zvečer.

Ob smrti velikega pisatelja je sekretar francoske KP Marchais orisal njegov lik kot doslednega borca proti fašizmu v okviru ljudske fronte.

Malraux je veljal za živo legendo. Kot človek je bil v prvih vrstah priča nekaterim najpomembnejšim dogodkom tega stoletja: kitajski revoluciji, španski državljanski vojni, boju proti nacizmu in obnovi evropskega Zahoda po vojnem barbarstvu. Kot pisatelj je imel dragocen dar povzdigovanja dogodkov

Petdeset žrtev pri padcu letala v severni Grčiji

ATENE, 23. — V severni Grčiji je danes dopoldne pri mestecu Kozani strmoglavilo, iz doslej še nepojasnjenih vzrokov, najbrž pa zaradi zelo slabega vremena, letalo družbe »Olympic Airways«, ki je prevažalo 46 potnikov in štiri moške posadke. Pri strmogavljenju so vsi izgubili življenje.

Glasnik grške letalske družbe je izjavil, da je bilo letalo japonske izdelave, na rednem poletu med glavnimi mestom in Lariso. Zaradi slabega vremena ni moglo pristati na letališču v Larisi in je zato nadaljevalo svoje potovanje proti Kozanji, preden pa je pristalo se je zaletelo v bližnji grič ter se vnelo. Ministrstvo za prevoze je uvedlo takojšnjo preiskavo o vzrokih nesreče. Resilne akcije so bile v teku vsega današnjega dneva nemožne zaradi neurja, ki že dva dni divja nad vso severno Grčijo. Ko je vzletelo z letališča v Atenah niso sprejeli nobenih posebnih varnostnih ukrepov, čeprav sta bila kontrolna stolpa na letališčih v Kozanji in v Larisi v stanju pripravljenosti.

Letalo je zadelo v hrib po 45 minutah leta. Družba »Olympic Airways« je oktobra leta 1972 zgubila dve letali: eno je strmoglavilo v morje, preden mu je uspelo pristati na letališču v Atenah, pri čemer je zgubilo življenje 34 oseb, drugo pa se je zrušilo na hrib v Atiki. Takrat je bil obracun mnogo bolj tragičen, saj je umrlo 95 oseb.

Močan potresni sunek v Furlaniji

VIDEM, 23. — Nekaj po osmi uri so na vsem področju, ki ga je maja prizadel katastrofalni potres, občutili močan potresni sunek, ki je, kot so kasneje sporočili, dosegel jakost 5. stopnje Mercallijeve lestvice. V Vidmu so se prebivalci zbrali na ulicah, ni pa bilo prizorov paničnega strahu.

GENOVA, 23. — Kazensko sodišče v Genovi je danes obsodilo na milijardo lir globe vsakega »Antio-cara Ravana in Enrica Zenoglia, predsednika oziroma generalnega direktorja zavarovalne družbe »Liguria assicurazioni«. Oba sta bila obtožena protizakonitega »izvoza« valute.

KAJ KOMENTIRA ITALIJANSKI TISK

Italijanski dnevnik v skrčenem obsegu

Italijanski dnevnik izhajajo od včeraj v skrčenem obsegu: 8 strani informacij in 8 strani reklame. Papirnice so namreč podražile papir za tisk za 19 lir na kilogram, zalozniške hiše pa preživljajo tako hudo krizo, da bi bila vsaka, tudi najmanjša podražitev, zanje prehudo breme. Ker je sporazum med založniki in papirnicami izostal, so slednje ustavile dobavo papirja, ki ga imajo časopisne hiše bolj malo na zalogi. Da bi zdržali čim dlje so založniki sklenili, naj od včeraj dalje izhajajo vsi listi na 16 straneh, če se v kratkem položaj ne bo zboljšal, pa kar na 8 straneh, 4 teksta in 4 reklame.

Italijanski listi predložajo bralcem vprašanje hude krize, ki jo preživljajo, in prisilnega samoomejevanja obsega na različne načine. Nekateri seznanjajo bralce le s kratkimi obvestili in prosijo za razumevanje in upanje, da se bo položaj čimprej zboljšal, drugi pa so menili, da je umestno odmeriti vprašanju večji prostor. Komentarji so seveda različni, vsem skupna pa je ostra kritika vladi, obtoženi, da je povsem prezrla iz dneva v dan bolj žgoče vprašanje reforme tiska.

Il Giornale

Položaj dnevnega časopisa — piše IL GIORNALE — je nevdušen zaradi stalnega skokovitega naraščanja proizvodnih stroškov, ki jih založniki ne morejo niti delno kriti s podražitvijo listov, ker se vlada temu krčevito upira. Ta diskriminacija je predvsem posledica dejstva, da je dnevnik vključen v seznam potrošnih dobrin, ki vplivajo na premično lestvico, medtem ko tedni, ki petnajstdnevnik in drugi periodični listi v omenjeni seznam niso vključeni. Dokazano pa je — poudarja milanski list — da napak periodičnega tiska bremeni italijanske družine prav tako kot dnevno časopisje zaradi česar gre neskladnost odpraviti tako, da se dnevne krče iz seznama premične lestvice.

LA STAMPA

Sklep založnikov, da izdajajo časnike v skrčenem obsegu — poudarja turinska LA STAMPA — je prizadel naš list v trenutku, ko smo začeli uresničevati razne pobude za vse popolnejše obveščanje. Kljub vsemu pa, če sedaj z osmimi stranimi lahko jamčimo popolno informacijo, s štirimi stranimi bo to nemogoče, vendar pa je bil ukrep nujen, da ne bi delali diskriminacij med listi. Jutri se bo predsednik vlade Andreotti posvetoval z ministri, pred končno odločitvijo o podražitvi listov. Gre za ukrep, ki je nujno potreben, če hočemo vsaj nekoliko izravnati nesorazmerje med proizvodnimi stroški

l'Unità

Italijanske papirnice — poudarja komunistično glasilo UNITA — so podražile ceno papirja, ker se je znatno podražila surovina, ki jo uvažamo iz tujine. Po drugi strani, pa je kriza, ki jo preživljajo založniške hiše, tako huda, da bi vsaka dodatna obremenitev privredila liste na rob prepada. Zaradi tega so založniki zahtevali podražitev časnikov za 50 lir, s čimer seveda kriza ne bo premoščena, saj gre za ukrep, ki bo omogočil kvečjemu zamašitev nekaterih lukenj. Vprašanje zahteva bolj poglobljeno razčlenitev in korenitejšo reformo. Osnovni problem pa je vsekakor, kako zmanjšati odvisnost italijanskih papirnic od uvoza surovin. Res je sicer, da gozdovi, s katerimi smo doslej »razsipali« ne zrastejo kar čez noč, vendar pa bi kot prvi korak lahko začeli vsaj z uporabo odpadnega papirja. Lani je namreč Italija uvozila za 55 milijard lir starih časopisov, ki so jih papirnice uporabile kot surovino za nov papir. Ali ni tako trošenje nesmoterno? Sindikati so že pred dvema letoma predložili vladi »načrt za papir« in so zahtevali sestanek, da bi vsaj začeli pogajanja o tem vprašanju, vendar pa nista ne prejšnja ne sedanja vlada imeli za potrebno, da bi se problema lotili. Sedaj pa nam voda teče v grlo.

La Repubblica

Založniki so sklenili, da bodo skrčili obseg časnikov — pripominja LA REPUBBLICA — če pa v kratkem ne bo korenitih ukrepov, tudi to samoomejevanje ne bo služilo; na obzorju je že grozno strašilo začasne ukinitve vseh italijanskih listov. V okviru omenjenega sklepa bo odslej tudi naš časnik izhajal v skrčenem obsegu, zaradi česar se oproščamo bralcem zaradi morebitne neopolne informacije. Priča-kujemo pa, da bo vlada končno posegla. Večkrat smo že nakazali, kakšne naj bi bile po naši oceni glavne smernice tega posega, ne da bi v pristojnih krogih naleteli na kakršen koli odziv. Vprašujemo se zato, če vlada in politične sile nimajo svobode tiska oziroma samega obstoja časnikov za nepotrebno razkošje, ki se mu lahko odpovemo. Dejstva bodo v prihodnjih dneh pokazala, če je res tako. (v.t.)

«zaupam»

če zaupaš, najdeš zaupanje

Ce zaupaš v svojo družino, v bodočnost svojega mesta, v napredek svoje države... misliš isto kot mi. Prisotni smo v vsej Italiji, v velikih in majhnih krajih, zato da sodelujemo z vsakim, ki zaupa vase. Pogovorimo se.

HRANILNICE IN ZASTAVLJALNICE

le CASSE DI RISPARMIO le BANCHE DEL MONTE

tebi na uslugo, kjer živiš in delaš

